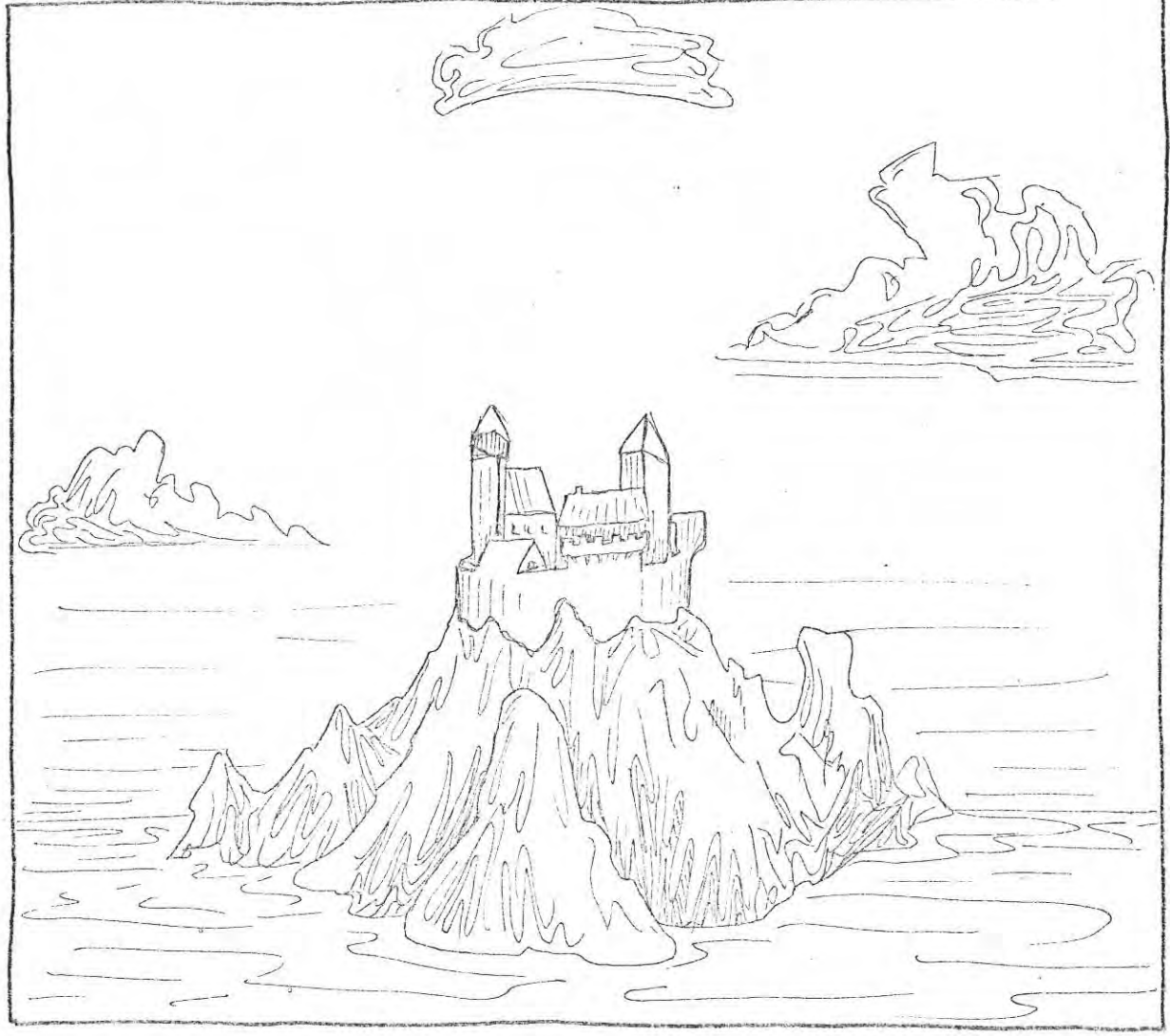

Yam

NUMMER 6

21 JANUARI

BOLWERK

met proefwerkrooster!!

LITERATUUR-LESSEN

Adri, de situatie m.b.t. de literatuurlessen is "niet zo hoopgevend" stel je, nog zeer diplomatiek, in de afgelopen Bolwerk (nr. 4, blz. 29). Ik vind het erg goed dat dit probleem in de schoolkrant aangesneden wordt, maar m.i. heb je het toch niet juist gesteld.

Volgens jou wordt het leesplezier van de leerling vergald, omdat hij zijn leeservaring in het keurslijf van de standaardvragen moet dwingen. Zo schiet de leraar zijn doel: leerlingen begrip, belangstelling, inzicht enz. bijbrengen, voorbij.

Volgens mij is het probleem: lezen voor de lol of lezen voor de lijst? (De formulering is niet van mijzelf maar van G. van Westerlo die een artikel over deze kwestie in Vrij Nederland (voorjaar 1972) deze titel gaf).

Op het ogenblik zit literatuur (nog?) in het eindexamenpakket. Je wordt verwacht over een boek te kunnen praten op zinnige wijze. Wat is zinnig? Laat ik je eerst zeggen wat ik niet zinnig vind: dat is het navertellen van het "verhaaltje". Dat is bij het geven van je eigen mening niets anders uitbrengen dan de kwalifikatie: "nou, fijn, geweldig, stom, super, vervelend."

De term "Standaardvragen" is wat ongelukkig, de lijst zoals die gestencild en in honderdvoud verspreid wordt, misschien wat onthuisliker, uniformiserend. Maar volgens mij kan je er niet onderuit vragen te stellen als: wat heeft de schrijver met dit boek gewild, op welke manier verwoordt hij zijn thema, heeft zijn manier van schrijven, de symboliek in zijn verhaal, iets te maken met de tijd waarin hij het schreef?

Met deze laatste vragen komen we op de volgende eindexameneis: leerlingen dienen blijk te geven van "kennis van en inzicht in" de ontwikkeling van de Nederlandse letterkunde. De school mag zijn eigen interpretatie geven aan deze eis, en op onze school is de portie verplichte literatuur vóór 1880 op je boekenlijst onlangs verminderd. Maar toch wordt er nog veel tijd besteed aan de "historische letterkunde". En deze lessen hebben uit de aard van de zaak meer het karakter van een hoorcollege. Vanwege de ontoegankelijkheid van de teksten uit het verleden geschiedt het lezen daarvan aan de hand van de leraar (of uit de hand van de leraar wanneer deze ook nog de uittreksels levert).

We zitten dus met die eindexameneisen en die doen ons literatuuronderwijs op twee gedachten hinken: enerzijds geef je cultuurgeschiedenis bij de behandeling van de teksten (vooral van de oude), "Literatuur als spiegel van de tijd". Alleen met zo'n aanpak vind ik het verdedigbaar om jullie met de Beatrijs, Mariëken van Nieuweghen en Justus van Effen op te schepen. Anderzijds probeer je bij de behandeling van moderne literatuur "sleutels" te geven waar-

door het boek toegankelijk wordt en waarmee je je leeservaring kunt verwoorden. Als je de standaardvragen kunt hanteren, heb je die sleutels.

Hiermee is natuurlijk lang niet alles gezegd. Jij zegt in je stuk, en daar heb je groot gelijk in, jullie onderwijs komt niet over, het resultaat van jullie standaardvragen zijn standaardlijsten, standaardexamens, standaardkennis. Er verdwijnt iets tussen alle mooie doelstellingen: het "leesplezier". Daar wil ik zeker niet bagatelliserend over spreken: misschien houdt de doelstelling "de" Nederlandse leraar wat meer in dan alleen plezier in het lezen bij brengen, maar zonder dat plezier brengt hij niets bij.

Ik ben er niet uit wat moet gebeuren, ik zal je opscheppen met de twijfels en ideeën die ik nu heb, maar die vast wel weer zullen veranderen, hopelijk ook n.a.v. reacties in Bolwerk.

Hoe het gat op te vullen tussen het "leesplezier" en de standaardvragen? zodat je je niet meer genomen voelt dat het boek dat je zo prachtig vond ontleed wordt "zodat er niets van over blijft".

Misschien moeten we eerder beginnen met het "praten over boeken", en dan niet meteen de hele batterij standaardvragen afvuren, maar de aandacht vestigen op één aspect. De standaardvragen zijn wel de vragen die je in ieder geval moet stellen maar niet de enige vragen die je kunt stellen. Je kunt je bijvoorbeeld bezighouden met de "held" in Biggles-boeken, met met de ideologie in cowboyverhalen. Het praten over boeken zou je op deze manier wat meer spelenderwijs tot iets vanzelfsprekends kunnen maken. Het zou in deze lessen niet in de eerste plaats om het resultaat gaan (de Juiste Interpretatie), maar om de deelname van de leerlingen. Het is belangrijk dat je leert nadenken over een boek, dat je het leuk vind erover te praten.

Er is nog een gat op te vullen, nl. de stap jeugdlektuur-literatuur. Het onderscheid wel-geen literatuur wordt wél gemaakt, maar hanteerbare criteria zijn er nog niet. Ik heb de indruk dat de behandelde boeken vaak te moeilijk zijn in twee opzichten. Ten eerste qua niveau, misschien moeten we af van het ideaal: uitkomen op W.F. Hermans. Ten tweede qua beschreven ervaringswereld, deze sluit lang niet altijd aan bij de ervaringswereld van de leerlingen. Je kunt je afvragen, hoe belangrijk het is dat literatuur onmiddellijk aansluit. Misschien is het niet zo erg dat leerlingen een beetje op hun tenen moeten lopen, is dat juist wel spannend.

Of misschien doodt dat juist de belangstelling.

Het probleem van het eindexamen blijft. Bij de discussies zal de leraar toch toewerken naar het juiste antwoord.

Meer aandacht voor het leren verwerken van de standaardvragen betekent: minder tijd voor de behandeling van de historische letterkunde. Moeten we die keuze maken? Een "verdund" programma draaien, of 'capita selecta' geven? Zelf heb ik vorig jaar een 'omgekeerde benadering' voorgesteld in de sectie: beginnen met de boeken die aanslaan- bijvoorbeeld Kees de Jongen, verhalen van Wolkers en daar thematies "uitstapjes" uit maken naar het verleden. Voorlopig ben ik gestopt met de uitwerking van dit plan: om op een zinnige manier terug te grijpen moet je iets van een histories kader aanbrengen, anders kom je uit op banaliteiten als "en altijd en overal hebben de mensen elkaar lief gehad".

Je ziet, aan de standaardvragen wil ik op dit moment niet tornen, ik zou willen proberen jullie afkeer van de standaardvragen te verminderen, liefst: je plezier laten krijgen in het stellen ervan! Op de boekenlijsten zouden eenvoudiger boeken toegelaten moeten worden.

Tot slot, ik spreek niet namens de sectie Nederlands.

Angela van Straaten.

CENSUUR

OF

OPVOEDING TOT MONDIGHEID

Jazeker, Bolwerk wordt nog steeds gecensureerd. Schrijver dezes bijvoorbeeld doet voortdurend aan zelfcensuur. Uit elke alinea wordt wel een woord geschrapt en om te hete brij loopt hij heen. Soms echter slaan de stoppen door. In de Sprokkelhoutjes van de vorige keer zat oorspronkelijk een absurd grapje over de advertentie voor een nieuwe rector. Leo kwam met een gekweld gelaat op me af. "Dat snappen ze niet. Dat vatten ze serieus op. Ze zullen het als een regelrechte verdachtmaking zien." Ziehier (Sorry, Leo) de drijfveren van censuur: angst en betutteling. Angst waarvoor en voor wie? Meestal voor verontwaardiging die uitmondt in het opzeggen van het abonnement. Een school is namelijk net een krant. Als het erop aankomt, zijn het commerciële instellingen. Het zijn dienstverlenende bedrijven. Een krant dient de feiten en opinies zo op te dienen, dat de abonnee er geen indigestie van krijgt. Een school moet een beleid voeren (beter: presenteren), dat in het verlengde ligt van de opvoeding van de ouders. Zo niet, dan wordt het dienstverband beëindigd. Punt uit.

Ik schrijf dit nu wel zo uitdagend, maar wat is daar eigenlijk op tegen? Iedereen heeft toch het recht te lezen wat hem ligt? En katholieke ouders hebben toch recht op een katholieke school, met dito onderwijs? Misschien, al moet meteen de kantekening gemaakt worden, dat ze dit onderwijs niet voor zichzelf maar voor anderen al zijn dat ook hun kinderen opeisen. Er is nog een ander probleem. Zéér bekend. Katholiek, wat is dat? Sinds de pluriformiteit heeft toegeslagen, is op deze

vraag geen éénduidig antwoord meer te geven. Dit houdt voor onze school in, dat de achterban er erg uiteenlopende opvattingen op na houdt, opvattingen die -laten we het eenvoudig houden- allemaal respectabel zijn. Je wil iedereen in zijn waarde laten. Hoe doe je dat? Nu terug naar de schoolkrant. Censureren of niet censureren, dat is dan één van de vragen. Doe je het niet dan kwets je sommigen, doe je het wel dan beledig je anderen ("ik maak zelf wel uit ..."). Hoe raak je uit dit dilemma? Misschien helpen de volgende overwegingen.

1. Censuur komt voort uit angst (een slechte, immorele raadgeefster).
2. Censuur onthoudt een meerderheid wat een minderheid (wellicht!) niet wil lezen.
3. Censuur is paternalistisch, verklaart mensen onmondig en schrijft hun een gebrek aan onderscheidingsvermogen toe.
4. Censuur voorkomt geen schade aan de kinderziel (het tegendeel is nooit aangetoond).
5. Censuur bestendigt de dubbele moraal (een schuine mop aan de borreltafel mag, in een schoolblad kan zo'n mop niet).
6. Censuur tast/vrijheid van meningsuiting aan.
7. Censuur blaast zaken op.
8. Censuur eist een censor: een onzedelijke functie.
9. Censuur leidt tot onophoudelijk gezeur over censuur.
10. Censuur blokkeert de discussie, ontnemt de schrijver corrigerende reacties.

A. Braet

SAMSAM

Noteer het even!!!
 24 januari 's avonds
 28 februari 's middags
 27 maart 's middags.

1975

annus feminae

We wisten het eigenlijk allang, het kon zo niet eeuwig blijven duren. Voor de Onnozele Kinderen hadden we al een dag waarop deze jongste wichtjes de dienst mogen uitmaken: sinds onheuglijke tijden stellen zij op 28 december het menu samen, een lekker eenzijdig, vitamineloos menu, en dat alles door hun vervelend-verstandige ouders bereid. Frieten, gele pudding, oliebollen. Wel weinig, één dag per jaar. Maar ja, het zijn nog zulke kleine peuters, en als ze later groot zijn mogen ze óók alles doen waar ze zin in hebben. Net als wij. Nee, de vrouwen kunnen we niet afschepen met een enkel dagje. Dat zouden ze trouwens niet slikken. Niet in de 20ste eeuw, zo tegen de 21ste aan. Ze krijgen een jaar. En als ze in dat jaar laten zien dat ze het beter doen dan wij, dan mogen ze misschien nog een jaartje. We kunnen het er best op wagen, lijkt me: doen ze het goed dan is het ons best, en doen ze het slecht, des te leuker. Dames aller landen, verenigt u! Ja, hebben ze al een strijdlid? O, als het maar een lief strijdlid wordt! Zo op de wijs van "Plaisir d'amour ne dure qu'un instant". Tweestemmig. Of driestemmig zelfs: voor de blonde sopranen, de bruine mezzo's en de zwartharige alten. Denkt u vooral aan uw kapsels? Met een verzorgde coiffure zingt het aardiger dan onder een rattenkopje. Paardestaarten zijn natuurlijk uit den boze, want die geven iets onmondigs aan de persoon. Ja, een gepermanente negerinnenhaardos die ongebreideld het gelaat omkranst staat wel energiek. Zouden we nu een Rectrix krijgen? Er wordt in de wandelgangen van Pius X gefluisterd dat mevrouw Kruse het wordt. Maar dat nemen we niet, dat kan ik wel verzekeren. Mevrouw Kruse is de enige onmisbare figuur op onze school. Die laten we niet zomaar degraderen tot het zetten van handtekeningen, het bijwonen van onnodige vergaderingen, het openen en sluiten van schooljaren, het toespreken van volle aula's en zo. Nee, dan maar een vrouw van buiten, de eerste de beste vrouw van de straat, best, maar van mevrouw Kruse blijven ze af.

Toch wel link, zo'n fidele geste van de mannen om de dames te laten voorgaan. Zouden ze er misbruik van maken? Zouden ze ons gaan knechten? Zouden ze gaan wraak nemen op al die duizenden jaren van onderworpenheid? Zouden ze zich herinneren dat ze al die jaren aan het spinnewiel hebben moeten zitten, aardappelen schillen en kinderen baren? Zouden wij nu ...?! Ik moet er niet aan denken. Nou ja, aardappelen schillen zijn we wel gewend, het spinnewiel hanteren is misschien nog wel leuk, electrisch motortje eraan, snorresnorresnor, en je hoeft je huis niet uit, de regen in. Maar dat baren! Bar en boos moet dat zijn. Hoe moet dat nou? Voorlichtingsavonden? Bestaat er niet een Prisma over hoe dat allemaal moet en zo? En als het nu in de Grote Vacantie valt? Dan mis je je zwangerschapsverlof ook nog, en dat is toch het enige lichtpunt. Als ze nu eens opschoten met die acupunctuur! Ja, natuurlijk, acupunctuur, dat is de oplossing. We zullen ze krijgen, die vrouwen, we doen het gewoon met acupunctuur. We houden ons groot. Moet je straks die gezichten zien! De lol is er meteen af.

1976: ANNUS HOMINIS. Wedden?

L. Bianchi

OVER DIEFSTALLEN

Het is treurig dat op een school als de onze tegenwoordig geen mogelijkheid meer bestaat om de gemeenschap te vrijwaren tegen lieden die zich andermans eigendommen toeëigenen.

Men kan van buiten de school uiteraard altijd binnenkomen, het gebouw is zo groot dat het niet afdoende te bewaken is tegen onbevoegden. Wie zal uitmaken of er op een bepaald moment niet iemand naar binnen komt, uit de garderobe of elders iets meeneemt, en dan weer verdwijnt?

Ook is het niet gemakkelijk vast te stellen of er onder duizend leerlingen een of twee zijn die de verleiding niet kunnen weerstaan bezittingen van een medeleerling weg te pakken - zij het voor eigen gebruik, zij het zelfs om het te verkopen. Wanneer wij zo iemand betrappen, wordt hij zonder meer van school verwijderd, en zijn naam wordt aan de politie doorgegeven.

Om diefstal zoveel mogelijk te voorkomen, verzoeken wij alle leerlingen en alle ouders hun medewerking te verlenen bij de volgende punten:

1 Zorg dat alles gemerkt wordt, tassen, etuis, portemonnaies, vooral de boeken en schriften, maar ook de gymnastiekkleding en gympen.

2 Men denkt soms al gauw dat iets gestolen is, terwijl het ergens op school zwerft omdat niemand weet van wie het is.

3 Neem zo weinig mogelijk kostbaarheden mee naar school, en laat in geen geval geld in de jas achter. Veel leerlingen gebruiken trouwens portemonneetjes die wel leuk maar volstrekt ondeugdelijk zijn.

4 Gymnastiekkleding staat vaak enige uren lang in een plastic zakje in de hal- en blijkt dan dikwijls verdwenen. De docenten l.o. adviseren deze kleding mee te nemen in een klein weekend-tasje of iets dergelijks, en dat dan met de overige spullen bij zich te houden in de klas.

5 De school heeft geen verzekering tegen vermissing, zie pag.39 van het jaarboekje. Informeer eens bij Uw eigen verzekering of deze artikelen tegen diefstal te verzekeren zijn.

P

GRIEKENLANDREIS

Nadat we eerst op het prik-bord en naderhand via Bolwerk bekend gemaakt hadden, dat we in de zomervakantie een reis naar Griekenland organiseren, zijn er enkele dingen veranderd. Allereerst kunnen wij mededelen dat zich twee serieuze medereizigers hebben aangemeld, dus de groep bestaat nu uit vier personen. De twee nieuwe Griekenlandreizigers zijn een oud leerlinge en haar vriend. Zodat gelijk het fabeltje uit de lucht is dat de reis alleen voor Piustieners geldt. De veranderingen betreffen: De begroting, de manier van reizen en de vertrekdatum. Zoals de zaken er nu voor staan ligt het in de bedoeling om eind februari bij elkaar te komen om deze zaken

te bespreken. Medereizigers en ideeën zijn natuurlijk nog steeds welkom. Informatie is te verkrijgen bij: Hein van Weeren en Harm Ploeger, organisatoren. Let ook op de prik-borden in de hal.

Hein van Weeren

U P R M A C H T !

IN DE VOLGENDE BOLWERK
EEN OPENHARTIG EN ONTROEREND
GESPREK MET DE ONBEKENDE

LEERLING

ONDERWERPEN O.A.:

maatschappij, school, indoc-trinatie en andere onbekende onderwerpen.

NN

* Roddel Rubriek *

bla

actualiteiten van alle dag

bla

onder redaktie van tante Mien
(dit is een pseudomien)

HISTORISCH ACTIVISME!

Een der geschiedenisleraren aan onze school, dhr. Lansink, blijkt telkens weer opnieuw over grote creatieve talenten te beschikken. Keer op keer showt hij een van zijn pronkstukken: zijn zelfge-naaide schooltas, het summum van creatieve vrije-tijdsbesteding. De heer Lansink verklaarde dit gebruiksvoorwerp met naald en draad nieuw leven te hebben ingeblazen toen deze de geest dreigde te geven. Wij hopen van ganser harte dat de paashaas de heer Lansink mag verrassen met een volautomatische naaimachine!

Misselijk

(van onze speciale ver-slaggever)

Mw. Bles-sing, le-rares Frans, komt 's och-tends vroeg (voor half negen weet-je-wel) zwijgzaam de do-centenkamer binnen. Zegt een van de aanwezigen: "Zeg Ina, kun je niet beleefd goededag zeggen als je binnenkomt?"
Antwoord van Ina: "Ik word al misselijk als ik jullie gezichten zie."

exclusief!!

Subtiel verschil!

De heer Helmerhorst, scheikunde-leraar verkeert in de hoogste onzekerheid omtrent een netelig onderwerp. Hij peinst zich nl. suf of het gezegde nu is: Ledig-heid is des duivels oorkussen of oor kussen. In de klas houdt hij diepzinnige filosofische beschouwingen over dit onderwerp (waar een les al niet goed voor is!). Toen tante Mien de heer De Greeve vroeg wat hij ervan vond, luidde zijn opmerkelijke antwoord: "Subtiel verschil, sub-tiel verschil." Wij danken bij dezen de heer De Greeve voor diens heldere uiteenzetting in deze moeilijke taalkwestie!

HET GEORGE MÖLLER-MYSTERIE

Lezers, tante Mien noch redaktie is er in geslaagd een tipje op te lichten van dit raadselachtige sluiertje. Bij het ter perse gaan van dit nummer had nog steeds niemand van G. M. gehoord. Wij vinden het een schande om zó een onbekend iemand te degraderen tot 'bekendste leerling van de school'.
Lezrs, wij houden u op de hoogte!

Naar aanleiding van de een of andere Duitse zin welke door een geteisterde leerling blijkbaar voutd in elkaar was gewrocht, merkte de docente op: Kein zweites Partizip in Prinzip!

tante Mien
vertelt alles!!!

Knettergek

De heer A.C. Braet, leraar Nederlands en columnist voor 'Bolwerk', vertelde ons onlangs dat hij in een of andere dolle bui, jaren geleden, besloten had het door hem zeer geroemde 'Prisma vreemde woordenboek' geheel uit z'n hoofd te leren! Elke dag een pagina, totdat hij de letter K had bereikt. Op dat punt aangekomen is hij er maar mee gestopt. En tante Mien snapt heus wel waarom, want wat las de heer Braet onder de K? Juist! knettergek en kierewiet, dat kon niet missen!

Laatste Nieuws!

Uit doorgaans goed ingelichte kringen hebben wij vernomen dat ons aller tante Mien op de kerstsoos danig is lastig gevallen! Maar aanleiding van haar cabaret-artikel in het vorige nummer werd tante Mien door Marco S. en nog enkele ongere individuen met fietskettingen en ander wapentuig gemarteld. Ook werd zij gedwongen alle nog komende berichten bestemd voor haar rubriek in te leveren bij voornoemde knokploeg. Gelukkig is deze chantage-affaire tijdig uitgelekt, zodat de roddelredactie u toch nog een eerlijke en onafhankelijke berichtgeving kan aanbieden (tm)

de gelijkenis met bestaande personen

CENSUUR

GRATIS THUISBEZORGD

Zoals de oplettende lezer waarschijnlijk wel gezien zal hebben is een stukje van tante Mien over het a.s. cabaret gecensureerd geworden! Omdat tante Mien dit achteraf gezien toch wel zonde vindt publiceert zij hier nu de verdwenen tekst!

~~...~~

~~...~~

~~...~~

Zoals u ziet was het inderdaad opzienbarend, en het zou echt jammer geweest zijn indien u het gemist had!

voor het betere werk

Leerling houdt spreekbeurt voor, tijdens en in het Duits. Zegt andere leerling tegen weer andere leerling: "Spreekt-ie nou Duits met een Nederlands accent of Nederlands met een Duits accent?"

tante miens
brievenbus

Geachte mevrouw Mien,
 Hierbij zeggen mijn man en ik ons abonnement op uw boulevardsbloodje op met terugwerkende kracht tot 1 januari. Hetgeen u durft te publiceren over vader Abraham vinden wij grenzeloos onfatsoenlijk. Wij hopen dat u voortaan wat aangenamer onzin schrijft.

Tante K.

Lieve tante Mien,
 Wat schitterend zeg, dat nieuwe literatuurkrantje van u. Steén-goed, weetjewel. Wauw, al die blits-sensatieverhalen! Wat heb ik genoten zeg. Ik heb uw krantje onmiddellijk op mijn literatuurlijst gezet. Lieve tante, ik wens u veel succes toe in de toekomst.

Groetjes van een trouwe lezer.

RR de enige rubriek die gecensureerd wordt!!

etc

lezen voor je lol

Naar aanleiding van een artikel van Adrie van der Wurff in Bolwerk no. 4 over literatuurlessen, ben ik eens gaan snuffelen in een van mijn overvolle buro-laden. Daar vond ik een opstel van vorig jaar, met een aantal opmerkingen die nauw aansluiten bij de gedachtengang in het betoog van Adrie. Ik heb het opstel toen maar geheel overgenomen, om te voorkomen dat bepaalde zinnen uit het verband zouden worden gerukt. De titel heb ik gemakshalve maar weggelaten en vervangen door bovenstaande titel, die wat meer aandacht trekt (hoop ik).

"Het encyclopedisch literatuur (geschiedenis)- ja, het encyclopedisch cultuurideaal wijkt voor het ideaal van activiteit, directe betrokkenheid, doorleving" (1) Deze uitspraak van Dr. W. Drop (een bekend literator) geeft aan dat een leerling niet meer van allerlei zaken een klein beetje hoeft te weten, maar juist omgekeerd van een beperkte hoeveelheid, juist een heleboel. Op de middelbare school is nog steeds echter hét symptoom van het encyclopedisch cultuurideaal te vinden: Het verzamelen, kopen, jatten, lenen zonder terug te brengen, overschrijven, kopiëren, gebruiken en misbruiken van andermans uittreksels. Die uittreksels lijken het doel te zijn van het literatuuronderwijs. Als je maar eenmaal weet hoe je zo'n ding moet maken en je leert het daarna uit je hoofd, dan zit je wel goed voor je examen. Maar zo'n uittreksel is helemaal het doel niet van literatuuronderwijs.

Dr. W. Drop spreekt van activiteit, directe betrokkenheid, doorleving. Een leerling moet iets kunnen doen met het boek dat hij gelezen heeft. Hij moet erover kunnen praten, zijn mening erover geven, kortom, hij moet denken tijdens en na het lezen over wat hij leest en gelezen heeft. Voorwaarde voor een werkelijke doorleving van een stuk literatuur, of dat nu proza of poëzie is, is dat het aansluit bij en past in het denkpatroon en de wereld van de leerling. Een verhaal uit de moderne literatuur is hiervoor beter geschikt dan b.v. een voorhoofse roman.

Als je leerlingen werkelijk wilt interesseren voor literatuur, dan moet je het literatuuronderwijs veranderen.. De moderne literatuur zal dan op praktische gronden moeten voorafgaan aan de oude literatuur. Het is bekend dat Karel ende Elegast, Joost van den Vondel en Jacob van Lennep niet zulke boeiende onderwerpen zijn voor middelbare scholieren. Waarom dan niet begonnen met een boek van een schrijver uit deze tijd, met situaties die begrijpelijk zijn en duidelijk in de wereld om ons heen voorkomen.

Dit alles wil niet zeggen dat de oude literatuur onbesproken moet blijven. Tenslotte is daar de moderne literatuur uit voortgekomen. Maar de moderne literatuurbenadering (de verhaalanalyse zoals Drop en Fens die propageren) maakt de kennis van historische en/of biografische gegevens vaak overbodig. Deze literaire methode maakt een niet-chronologische behandelingswijze mogelijk, zodat je niet eerst doorgezaagd hoeft te worden over Middeleeuwen en Renaissance etc., maar meteen kunt beginnen met een boek dat voor iedereen leesbaar en begrijpelijk is.

Als dat in de brugklas een stripverhaal van Asterix is (is er ook al in het Latijn), dan kan de leraar daar het beste mee beginnen. Nu zie ik de schoolmeesters al weer denken: Een stripverhaal is toch geen literatuur! Maar wie vertelt mij dan waar de grens ligt tussen lectuur en literatuur?

De klassieke literatuur kan volgens mij het beste be-

sproken worden, op thematische wijze, vanuit de moderne literatuur. Thema's als Dood, Noodlot, Liefde en God vind je overal. Komt zo'n thema in een 20e-eeuws boek naar voren, dan kan met gemak de lijn teruggetrokken worden naar het verleden. We denken per slot van rekening toch ook vanuit het heden en kijken door een 20e-eeuwse bril.

Literatuur hoeft niet duf en saai te zijn, omdat je nou toevallig uittreksels moet maken, van boeken waar je niets aan vindt. Zet de boel maar eens helemaal op z'n kop en begin met de moderne literatuur, trek vandaar uit lijnen naar het verleden. Maar dan moet de leraar niet bang zijn voor het experiment, hij moet zijn leerlingen enthousiast maken en ze leren zelf iets uit een boek te halen i.p.v. een uittreksel over te schrijven. Dan komen we eindelijk eens van die stompzinnige dingen af en kunnen alle uittrekselboeken verbrand worden. (zal wel een mooie fik geven trouwens, voor de pyromanen onder ons. Maar dan eerst de Vuuraanbidders van Vestdijk lezen.)

(1) Dr. W. Drop, Variaties op een thema 2b Indringend lezen 2, Analyse van verhalend proza. Wolters-Noordhoff, 1970, Ten Geleide.

G. Möller

REAKTIE OP EEN REAKTIE

Op het interview dat in BOLWERK stond, kwam bij de redactie een reactie binnen, die zij aan mij doorgaven. Daarin werd n.a.v. mijn woorden over het celibaat gezegd, dat ik maar wat aan rotzooi, hoewel er heel vriendelijk aan toegevoegd werd dat ik de zegen van de schrijver had! Als ik het goed begrepen heb, komt de briefschrijver tot de konklusie van mijn gerótzooi, doordat ik heb gezegd, dat ik, bij wijze van spreken elk jaar weer opnieuw kies, al moeten we wel proberen 't "voor eeuwig" te doen, net als in 't huwelijk. Ik meen dat de vergelijking met 't huwelijk opgaat. Ook daar be- loof je "eeuwige trouw", een le- ven lang, maar de meeste mensen zullen niet verlangen dat je als man en vrouw bij elkaar blijft als dat ten koste zou gaan van de een of de ander of van de kinderen. Dat betekent niet dat je maar uit elkaar moet gaan als 't niet ideaal is; maar als het echt onleefbaar wordt, als je elkaar bewust of onbewust kapot maakt, is 't christelijker om uit elkaar te

gaan, denk ik. Als de sfeer tus- sen twee mensen er een is van elkaar sarren of afranselen, lijkt 't verstandiger, als het niet op te lossen is, om deze "liefdesband" maar te ontbinden. Je begint met de hoop op "eeu- wig", maar als het van een le- ven lang levenslang wordt? Schrijver zegt dat 't celibaat met 't huwelijk gemeen heeft dat je noch je dienstmaagd, noch je buurvrouw noch desnoods je buurman mag begeren. En dit voorschrift staat nog steeds o- vereind, maar bedoeld wordt in de Bijbel wel, dacht ik, dat je uitdrukkelijk aan die begeerte toegeeft. Dat die begeerten bij ons opkomen is niet verontrus- tend, maar menselijk, een teken dat we uit vlees en bloed be- staan en geen levenloze wezens zijn.

En daarom, beste schrijver, U en ik beide op onze eigen le- ven plaats, in huwelijk en celibaat, laten we proberen er het aller- beste van te maken.

Henk de Vilder

los kruit (of: los zand)

Inventaris

Toen ik de voorafgaande nummers nog eens doorlas, viel het me op, dat ik telkens dezelfde namen (of vaker nog: letters) tegenkwam: Jan Hoving, (drs. AA)P, Eric Gene (pseudoniem voor Tante Mien), L.B. / Louis Bianchi / Leo Bianchi (doorhalen wat niet verlangd wordt), H.G.W., A.C.B., A.Braet (Tante Mien zegt dat A. Braet de tot inkeer gekomen A.C.B. is, maar dat zal wel een roddeltje zijn), Pades, de zeer mysterieuze E.S., Rob Meijer, René Stumpel (handelaar in betikt papier) en ons aller Titus Maria Williams.

Natuurlijk heb ik niets tegen vaste scribenten (sorry, maar ik heb Latijn van Peters, vandaar...), maar toch zou het leuk zijn als gewone leerlingen en leraren hun plaats zo nu en dan overnamen.

Ouders

De schoolkrant mist ouders: met alle respect voor Pa de Smet zou het leuk zijn als... etc....

Geschiedenis

Mevr. Jansen, waarom denkt u dat ik feiten onbelangrijk vindt? Het belang van bepaalde feiten (6.000.000 Joden vermoord) rechtvaardigt juist mijn verlangen meer over de achtergronden te horen.

Het gaat mij dan ook niet om sociologie, maar meer om uitgebreide geschiedenis. Als ik (bijvoorbeeld) wil weten welke kunstenaars er in een bepaalde periode leefden, wat zij maakten, welke stromingen er waren en hoe het verband was tussen die stromingen en de rest van de toenmalige cultuur, dan stel ik misschien extreme eisen aan de geschiedenislessen (de geschiedenisdocenten en de leerlingen) maar verlang ik geen sociologie (nu alstublieft in het volgende nummer geen "beschuldiging" dat ik kunstgeschiedenis wil).

Ik ben het volkomen met u eens als u stelt dat de leerlingen geen "referentiekader" hebben, maar dat is volgens mij onder andere het gevolg van het huidige geschiedenisprogramma.

Over de haalbaarheid van een ideaal-programma kunnen we kort zijn: die is nihil; maar we kunnen wel wat voorzichtige stappen in de ideale richting doen - wat natuurlijk ook al gebeurt, maar dat komt niet altijd even goed uit de verf. (Of dat nou de schuld is van de leerlingen? ...Tja....)

Interview

Wie wil wie interviewen? Wie moet hoognodig geïnterviewd worden? Neem contact op met de heer Verzuu of mij als je een voorstel hebt.

Grijs

Waarom moet het schoolblad even grijs zijn als de school? Stuur tekeningen in, niet alleen voor de voorpagina.

Voornemens

Vroeger kon je op de cour nog wel eens plekje vinden waarop je je platte (of bolle) gat kon doen neerdalen. Nu gaat dat niet meer zonder chocolademelk, koffie, as, sigarettenpeukjes, bekertjes, brood met worst en koekkrumels aan je broek te krijgen.

Langs deze weg richt ik dan ook het verzoek aan de leerlingen om niet meer zoveel afval op de cour neer te gooien, en aan de mevrouw van de huishoudelijke dienst, om het tafelkleed niet meer uit te schudden boven de cour (en toevallig passerende leerlingen en leraren).

Nu nog mijn beste wensen voor 1975 dan ben ik daar ook vanaf. Tot ziens bij de vuilnisbak.

Adri van der Wurff

kerstsoos

Zo, daar zitten we dan. Het is vrijdag, 20 december, 20.16u. Ik zit helemaal moederziel alleen thuis te bekomen van de doorstane emoties en ik maak van de nood een deugd door mijn parkietje uit zijn hokkie te laten en een Pink-Floyd-elpee goed hard op te zetten. Het bekomen van de emoties betreft op 't moment hoofdzakelijk de kerstsoos. Ik kan niet anders zeggen, dan dat die goed geslaagd is.

Ik had nog nooit een doelzak van dichtbij bespeeld zien worden, dus ik heb van de soosopening van Jan Hoving genoten. Hier en daar speelde hij een valse noot, maar wie zich daar iets van aantrekt, is een kniesneus, want het gaat om de sfeer, nietwaar?

Nou we het toch over muzikale leraren hebben, die quatre-mains van Theo Tel en Louis Bianchi was voortreffelijk. De vondst om ze als Leo en Theo aan te kondigen was natuurlijk wel aardig vanwege het rijm enzo, maar bepaald origineel is het niet. Die twee vogels, die hierna piano probeerden te spelen, hadden van mij net zo goed weg mogen blijven, want, zolang ze met z'n tweeën speelden was het een chaos.

Een hele andere vondst was die van Jan Hoving: hij vertelde een verhaal, dat zonder meer het predikaat "prachtig" verdient. Maar, omdat ik geen zin heb, om hier het hele verhaal uit de doeken te doen, verwijs ik voor belangstellende, die het verhaal gemist hebben naar voornoemde Jan. Dat we vawege het rumoer in de aula naar de biép moesten verhuizen, zag ik niet als na-deel. De stemming daar sloot veel beter aan bij het verhaal mede dankzij het haastig gehaalde kaarsje.

Later weer in de aula keken we naar de dia-serie. Het ge-

heel sprak mij wel aan, maar het kommentaar was af en toe wel een beetje cynies.

Dat het samenzingen onder leiding van Theo Tel bijzonder goed in de smaak viel, bleek wel uit de enthousiaste stemmen, die overal, maar niet overal even zuiver, weerklonken en uit het luid applaus na elk lied.

Het touwtrekken was deze keer wat chaotisch en er werd druk cal's gespeeld, zodat elke keer de partij met de meeste trekkers won. Ik vond het dus een beetje flauw.

Eén onderdeel moet nog genoemd worden: de massale, middagvullende, schaakmanifestatie. De kortste partij was de partij, die in + een half uur werd gewonnen door Hein H. De langste partij had veel eerder afgebroken kunnen worden, want zelfs een bescheiden schaaktalent als ik had al geruime tijd voor het einde, dat was dus twee en een half uur na het begin, door, dat het remise moest worden.

De partij waar ik het meest over negepraat heb, was wel die van Mieke B. Mieke was het enige meisje dat aan de schaakgebeurtenis meedeed en ze werd niet als eerste van het bord geveegd. (Wat zegt Heer Buhre hiervan?) Ze werd trouwens helemaal niet van het bord geveegd. Dat zat zo: op een gegeven moment stond ze twee stukken achter of zo en haar stelling was ook niet zo best. Toen zei ik tegen haar: "Je zou remise kunnen aanbieden." Eerst hebben we met z'n vieren, d.w.z. Mieke Annemarie v. W., iemand, die ik niet van naam ken en ik hartelijk zitten lachen. Toen zei Mieke: "Goed, dat doe ik!"

Nou, die figuur, die tegen het hele stel speelde, kwam er weer aan en Mieke stelde dus remise voor. Die figuur bleef even staan denken en nam het toen zowaar aan! Deze uitzonderlijke gebeurte-

PORTRET VAN DE LERAREN

Een leraar is te omschrijven als eb en vloed: nu eens zijn ze in een pestbui, dan weer in een goede. Als je maar braaf oplet en niets zegt zijn ze in de wolken. Maar zodra je één kik geeft is het mis.

We krijgen nu de vraag, hoe zien ze eruit? Neem nou de leraren van de talen. Over het algemeen heeft iedere taal zijn eigen type. Bij Frans zijn het meestal nijdig uitzierende typen. Bij Engelse typen zou je zó een bolhoed plus paraplu voor ze willen kopen. Bij Latijn en Grieks lijken het wel paters en leraren Duits hebben iets weg van aardappelen. De leraren die wiskunde, natuurkunde en scheikunde geven lijken wel standbeelden; volgens mij zijn ze versteend door de nutteloze formules en stellingen. Tja, en dan de biologieleraren: het lijken wel skeletten en geraamtes. Maar ja, wat wil je, als je de hele dag tussen geraamtes zit opgesloten. Muziekleraren lijken op pratende contrabassen en tekenleraren zijn niet te vatten met hun kleurencirkels, vierkanten en weet-ik-veel. En dan de gymnastiekleraren! O, o, dat lijken wel deurkrukken, zó stijf en houtherig!

Nu ben ik enkele typen vergeten, maar één is er die ik nog wel wil beschrijven: de leraren Nederlands. Ik begrijp niet dat zij Nederlands geven - de taal die ze zélf spreken! Het lijkt wel Boerendrents! Nee, dat is ook niet te vatten.

En nu het volgende probleem: hoe reageren ze op een klets-kous? Franse leraren beginnen meteen te schelden en te vloeken (in het Frans, weliswaar): *petite misérable, d'un chien, la barbe*, enzovoort. De leraren Engels zeggen: schrijf jij maar eens tien keer los vijf over. De leraren Duits daarentegen geven je extra veel beurten en noteren dan een drie. Over de leraren Nederlands is niet veel te zeggen: je moet eruit en maakt de woede niet meer mee. De wis-, natuur- en scheikun-

deleraren laten je vijf en twintig keer de Stelling van Hoep(er)depoep overschrijven en geven je extra leerwerk. En dan de geraamtes: die gaan eerst veertig minuten voor de klas staan tieren en vragen dan of er nog iets te vragen is. Dan is het tijd en geven ze de klas erg veel huiswerk op. Bij muziek, tekenen en gymnastiek krijg je een standje en een aantekening.

Het volgende onderwerp is: hoe dragen de studie-objekten hun tassen? De talenleraren dragen hun tassen allemaal dicht tegen zich aan. Dat doen ze omdat ze bang zijn dat anderen hun grote wanorde zien. De leraren wis-, natuur- en scheikunde dragen hun tassen met open klep; ze willen laten zien hoe mooi hun spullen wel zijn - ja, het zijn verwaande mensen! De leraren van muziek, tekenen en gymnastiek dragen nooit tassen. De tassen van de biologieleraren stinken altijd door de booten, die erin zitten. Daarom laten ze hun tas altijd door iemand anders dragen.

Dan nu de vraag: Wie is het meest ziek? Nou, de tekenleraren zijn vaak ziek, maar die hebben last van de schoolziekte. De leraren in de exacte vakken hebben vaak hoofdpijn, natuurlijk de schuld van de Stelling van Hoep(er)depoep. De muziek-, teken- en gymnastiekleraren hebben nooit kuren en de biologieleraren zijn eens in de eeuw ziek (uiteraard een nadeel voor de leerlingen).

Ik heb natuurlijk een aantal typen overgeslagen, maar als ik ze allemaal beschreef, hield ik geen vulling voor m'n pen meer over en dat zou ik zonde vinden.

verslag soosvergadering 8 dec. 1974

Agenda! zei meneer Dalem kortaf.
 Angst, fluisterde de president.
 Agenda; voor den donder! schreeuwde meneer Dalem.
 Opening, fluisterde de secretaris. U heeft de opening
 vergeten. - Openening! schreeuwde meneer Dalem.

(A. Alberts, De Vergaderzaal)

Aanwezigen: Soosbestuur: Erik Wiewel, Frans Hoving, Wim van der Wurff,
 Michiel Löffler, Lies Sol, Titus Williams,
 Léon Vinken, Willy Disseldorp, Walter Sell.

Leraren: Ben Geurts en Marianne Heintjes.

Belangstellenden: Gilbert Kuster, Ron de Jong, Robert
 Castenmiller en ondergetekenden.

Laatstgenoemden nemen op zich verslag te maken, waarvan hier de
 weerslag.

- 1 ORGANISATIE SOOSBESTUUR: Er wordt door het Bestuur algemeen geklaagd dat er te weinig mensen en dus te weinig hulp is. Erik Wiewel wil daarom uit het Soosbestuur stappen. Voor Marlies van den Hende schijnt hetzelfde te gelden (was niet aanwezig). Na wat heen-en-weer-gepraat en de belofte dat er mensen bij zullen komen, wordt besloten dat Erik Wiewel barbekeer van Marlies overneemt, terwijl Willy Disseldorp coördinator wordt voor Ideeën.
- 2 ROMMEL OP DE SOOS: Volgens het Bestuur was er na een soos altijd erg veel rommel om op te ruimen, terwijl er mensen ontbraken, om te vegen, etc. Uitgeprobeerd zal worden of het gebruik van tafels voor glazen, flesjes en asbakken een en ander kan voorkomen. Ook worden de leerlingen opgeroepen niet te veel rommel achter te laten.
- 3 SOOSKAARTEN: Opgemerkt werd dat de uitreiking van Sooskaarten nogal wanordelijk verliep. Sommigen die geen kaart mochten hebben hadden er wél een! Bedoeling van de Sooskaarten is om te voorkomen dat mensen van buiten school (oudleerlingen uitgezonderd) binnen zouden komen. Een en ander in verband met het besloten karakter van de Soos, dat gehandhaafd dient te blijven vanwege allerlei vergunningen voor de drankvoorziening en aanpassingen van de ruimte. Bij de eerstvolgende avond-Soos zal Ben Geurts in eigen persoon kaartcontrole en uitreiking ter hand nemen. Per leerling is één introducé(e) toegestaan.
- 4 PROGRAMMA 1975 TOT PASEN:

10 januari	Avond-Soos
7 februari	Middag-Soos (spelletjes)
15 februari	Schoolfeest (informatie volgt)
21 februari	Middag-Soos
7 maart	Avond-Soos met Kabaret
27 maart	Middag-Soos / Trimestersluiting
- Donderdag 20 februari weer Grote Vergadering, ook voor belangstellenden.
- 5 AKTIVEREN VAN LEERLINGEN EN LERAREN:
 - a) duidelijker berichtgeving omtrent de Soos;
 - b) interessanter maken van de Soos, speciaal voor docenten;
 - c) iets rustiger muziek;
 - d) docenten inschakelen bij programma-onderdelen. (docenten alleen actief voor Middag-Soos.
- 6 SOOSRUIMTE: Versieren door nieuwe schilderijen, b.v. op creatieve middagen, plus permanente versiering (schilderijen zoals er al één van hangt).

7 Van de kant van het Bestuur wordt de verwachting uitgesproken dat de leerlingen voor de uitvoering van de Soos wat meer belangstelling zullen tonen. Zij kunnen zich hiervoor wenden tot het Soosbestuur en de Soosleraren.

Blijft de belangstelling van de leerlingen zo gering als nu nog het geval is, dan wordt het voortbestaan van de Soos zeer twijfelachtig.

Veronique van Ecke &
George Möller

Half goed is niet goed,
Half waar is niet waar,
Halfheid leidt tot niets.

Multatuli.

NIEUWS VAN HET SOOSFRONT

Nu wij al weer enkele maanden ervaring hebben met het besturen van de Soos, wilden we enige woorden richten tot het verzamelde soospubliek. De eerste opmerking geldt de sooskaart: hierover zijn enkele moeilijkheden ontstaan. Daarom wilden we nog eens benadrukken dat de sooskaart alleen bedoeld is om te grote aantallen niet-leerlingen te weren. Een leerling(e) kan een introducé(e) meenemen, oud-leerlingen mogen er ook in en zelfs leraren worden toegelaten (het staat er echt: ook leraren; dat is dus geen reden meer om weg te blijven, leraren!). Maar de sooskaart dient om de groepen vreemde "feestgangers" (die vaak het soosplezier van anderen vergallen) buiten te houden. Het is natuurlijk vervelend dat zulke maatregelen nodig zijn, maar we hopen dat het soospubliek er begrip voor zal hebben. Verder kunnen we melden dat leerlingen, die wel een handje mee willen helpen voor de Soos, nog altijd welkom zijn. Mensen die een uurtje voor de muziek willen zorgen, een (half) uurtje achter de bar willen staan, een paar dingen van te voren klaar willen zetten, of zo maar een paar goede ideeën hebben, zullen we met open armen ontvangen. Kom maar eens praten met  en van ons of

 en van de Soosleraren. Ten slotte willen we het soospubliek nog eens vragen een beetje rekening te houden met ons (wij moeten ons altijd 's morgens heel vroeg uitsloven om de boel op te ruimen) als ze een neuk, leeg glas of leeg flesje willen droppen. Het is een kleine moeite, nietwaar?

Het Soosbestuur:

- Wim v.d. Wurff (leiding)
- Erik Wiewel (bar)
- Willy Disseldorp (programma + ideeën)
- Frans Hoving (thee)
- Lies Sol (soosruimte)
- Walter Sell (muziek)
- Hein Raaymakers (publiciteit)

Soosleraren:

- Marianne Heintjes
- Ben Geurts
- Truusje Kofflard
- Bert Stobbelaar

SCHOOLFEEST

4e, 5e en 6e klassen.

Zat. 15 febr. zal er op onze school een feest voor de 4e, 5e en 6e klassen gegeven worden. In de aula zal de groep Milton Rose spelen en in de kapel zullen onder-tussen een paar films gedraaid worden. De kaartverkoop vindt plaats wo. 12 en do. 13 febr. in de grote pauze, de prijs van én kaart gaat f 1.50 bedragen. Het is toegestaan 1 introducé(e) mee te nemen, dus per persoon kan men twee kaarten krijgen. We hopen dat jullie allemaal komen en dat de avond een geweldig succes zal worden.

proefwerken

Proefwerken tweede rapport (klassen 1, 2, 3 en 4vwo)

dag	1e kl	2e kl	3e kl	4 vwo	klas	lokaal
vr. 31/1	1. fa 2. gd	1. gs 2. en	1. na 2. ne	3. sk 4. du	1a 1b	321 323
ma. 3/2	1. wi 2. mu	1. du 2. ak	1. gs 2. en	3. bi 4. ne	1c 1d 1e	324 326 327
di. 4/2	1. en 2. ak	1. ne 2. bi	1. wi 2. la/mu	3. fa 4. gs	1f 2a	331 300
wo. 5/2	1. ne(g) 2. bi	1. na 2. fa	1. sk 2. du	3. we 4. ak	2b 2c 2d	302 303 305
do. 6/2	1. gs 2. ne(t)	1. wi 2. gd	1. fa 2. ak	3. na/et(0) 4. en	2e 2g 2h	234 236 237
vr. 7/2	geen lessen en geen proefwerken				3a 3c 3d 3e 3g 3h 4ab 4cd 4e 4f	205 333 334 337 210 211 300 302 303 305

Aanvangstijden proefwerken:

1. 9.00 uur (tot 9.50 uur);
2. 10.00 uur (tot 10.50 uur);
3. 11.30 uur (tot 12.20 of 13.10 uur);
4. 13.30 uur (tot 14.20 of 15.10 uur).

Proefwerken buiten de proefwerkweek

Omdat onmiddellijk na de proefwerkweek de krusvakantie valt (10 en 11 februari), zijn de niet-geplaatste vakken vastgesteld op dagen die aan de proefwerkweek vooraf gaan. Deze proefwerken worden op gewone lesdagen tijdens de lessen gemaakt.

- 2a latijn wo.29/1 3e uur
 2b latijn wo.29/1 3e uur
 2g muziek do.30/1 6e uur (biologie vervalt) - lok.337
 2h muziek do.30/1 6e uur (nederlands vervalt) - lok.105
 3a grieks wo.29/1 5e uur
 3g godsdienst wo.29/1 6e uur (muziek vervalt) - lok.316
 3h godsdienst wo.29/1 6e uur (do.30/1 6e uur vervalt) - lok.210
 4ab latijn wo.29/1 3e uur
 4ab grieks do.30/1 5e uur
 4b }
 4e } wisk.II di.28/1 3e uur (4a:3e uur ak; 4ab:3e uur Duits vervalt)
 4f } (4b:3e uur lok.323)
 4vwo (alle klassen) godsdienst ma.27/1 (tijdens de lessen)

Proefwerken 4 havo en 5 vwo: zie volgende bladzijde

Proefwerken tweede rapport (klassen 4 havo en 5 vwo)

dag	tijd	4g	4h	4i	4k	4m	51	52	53	54	55
vr. 31/1	3 4	hr-321	wi-323	wi-324	ak-326 fa-202	ak-327 fa-203	la-331	bi-331	bi-333	ak-333	
ma. 3/2	2 3 4	fa-200 ec-321	bi-323	bi-324		bi-200	we-331	fa-331	we-334 fa-333	we-333	
di. 4/2	3 3 4	hr-321 du-321	na-323	na-324			wt-331 gs-333	ee-331	ee-333	gs-334	
wo. 5/2	3 4 4	ne-321	ne-323	ne-324	ne-326 gs-326	ne-327 gs-327	en-331 gr-210	en-333 gr-210	en-334 sk-333	en-337 et-331 sk-334	sk-337
do. 6/2	3 4	en-321	en-323 sk-323	en-324 sk-324	en-326	en-327	du-331	na-331	du-335		na-333
vr. 7/2		geen proefwerken, geen lessen									

Aanvangstijden proefwerken:

2. ± 10.00 uur (tot 10.50 uur);
3. 11.30 uur (tot 12.20 of 13.10 uur);
4. 13.30 uur (tot 14.20 of 15.10 uur).

Proefwerken buiten de proefwerkweek

Omdat onmiddellijk na de proefwerkweek de krokusvakantie valt (10 en 11 februari), zijn de niet-geplaatste vakken vastgesteld op dagen die aan de proefwerkweek vooraf gaan.

4 havo (alle klassen) godsdienst: di. 28/1 4g, 4h en 4k - tijdens de lessen
wo. 29/1 4i, 4l - tijdens de lessen

5 vwo (alle groepen) nederlands: do. 30/1 tijdens het 6e en 7e uur; de gewone lessen vervallen:
51 - lok. 102
52 - lok. 101
53 - lok. 104
54 - lok. 210

Proefwerken klassen 1, 2, 3 en 4vwo: zie vorige bladzijde

de ontwikkeling van ons geldstelsel (5)

KREDIETFACILITEITEN.

Deze derde vorm van internationale liquiditeiten kan onderverdeeld worden in kredieten tussen centrale banken onderling en in kredieten door het IMF aan de centrale banken verleend om hen in staat te stellen onevenwichtigheden op de betalingsbalans te overwinnen. Daar een van de IMF doelstellingen het tot stand brengen van een vrij betalingsverkeer met betrekking tot transacties op de lopende rekening van de betalingsbalans is, mogen deze IMF-kredieten alleen gebruikt worden om tekorten op de lopende rekening tijdelijk te financieren. Aangezien het kapitaalverkeer niet tot de lopende rekening behoort, dient voor onevenwichtigheden dienaangaande naar andere oplossingen gezocht te worden. De meeste kredieten tussen de centrale banken onderling berusten dan ook op overeenkomsten om moeilijkheden met betrekking tot het kapitaalverkeer het hoofd te bieden.

Net zoals bij beide voorgaande vormen van internationale reserves (goud en sleutelvaluta) is er ook bij de kredietfaciliteiten geen sprake van een rationeel beleid bij de afstemming van het aanbod van internationale reserves aan de behoefte. De groei van de voorraad sleutelvaluta's hangt grotendeels af van de toevallige omvang van het betalingsbalanstekort van het sleutelvalutaland (zie aflevering 4). De groei van de monetaire goudvoorraad hangt grotendeels af van het feit of de speculatieve goudprijs al dan niet boven de officiële goudprijs ligt. Ligt hij er boven, dan groeit de monetaire goudvoorraad niet; ligt hij er onder, dan wordt er door de monetaire autoriteiten een extra goudvraag uitgeoefend, totdat de vrije goudprijs weer zover gestegen is, dat deze op zijn minst weer samenvalt met de officiële. De meeste kredietfaciliteiten zijn in het leven geroepen om bepaalde spanningen te bestrijden. Deze kredietmogelijkheden dienen niet ter vervolmaking van het monetaire systeem volgens een vastomlijnd plan, maar slechts om het gebouw daar waar het bouwvallig is te stutten. Zo hebben met name de kredietfaciliteiten na de tweede wereldoorlog het gehele systeem meer shock-proof gemaakt en het is zonder meer duidelijk, dat wanneer deze regelingen niet waren getroffen, het monetaire systeem al veel eerder in elkaar gestort was.

Daar deze lapmiddelen slechts voor het oplossen van specifieke moeilijkheden dienen, zullen we er hier verder geen aandacht aan besteden.

We zullen wel aandacht besteden aan een van de door het IMF verstrekte kredietfaciliteiten, namelijk de Special Drawing Rights (= speciale trekkingsrechten), vaak gewoon SDR's genoemd, en wel, omdat ze mogelijk in de toekomst een grote rol in het monetaire systeem zullen gaan spelen.

DE SPECIALE TREKKINGSRECHTEN.

In de loop van de jaren zestig kwamen de internationale monetaire autoriteiten steeds meer tot het inzicht, dat het wenselijk was de creatie van internationale liquiditeiten niet langer afhankelijk te laten zijn van de al of niet wenselijke betalingsbalanstekorten van één of meer sleutelvalutalanden of van de hoogte van de vrije goudprijs.

Zowel binnen het IMF als ook tussen de belangrijkste industriële landen onderling werden vele vergaderingen aan dit probleem gewijd en men zocht naar een vorm waardoor de internationale gemeenschap een collectieve verantwoordelijkheid zou kunnen dragen voor de toename en omvang van de internationale liquiditeiten.

Op de jaarvergadering van het Internationale Monetaire Fonds in 1967 in Rio de Janeiro werd een principe-besluit hiertoe aangenomen, dat op 28 juli 1969 van kracht werd en waardoor de mogelijkheid tot het toekennen van de speciale trekkingsrechten ontstond. Op 1 januari 1970 geschiedde de eerste toewijzing van SDR's aan alle deelnemers van het SDR-systeem overeenkomstig het quotum dat zij in het IMF hadden. Dit quotum is een maatstaf voor de belangrjkheid van het betreffende land in het IMF: het is een maatstaf voor het aantal stemmen, dat het betrokken land ter zake van door het Fonds te nemen beslissingen kan uitbrengen, en het bepaalt de omvang van de bijdrage die het land tot het kapitaal van het Fonds moet leveren. Over de jaren 1970, 1971 en 1972 werd voor 3,5 miljard respectievelijk 3,0 mrd. en 3,0 mrd. dollar aan SDR's toegewezen. De toewijzing geschiedde door voor elk land op een soort rekening-courant bij het IMF een bepaald bedrag aan SDR's te boeken. Door dit tegoed van SDR's heeft elk land het directe en onvoorwaardelijke recht om, indien het door een tekort op zijn betalingsbalans behoefte heeft aan internationale betalingsmiddelen, aan een ander, door bemiddeling van het IMF aangewezen, aan het systeem deelnemend land een deel van deze SDR's te verkopen. De verkoop van deze SDR's vindt plaats in ruil voor de benodigde internationale betalingsmiddelen. Door deze verkoop wordt het rekening-couranttegoed van het land, dat van zijn trekkingsrecht gebruik maakt verlaagd met de in SDR's uitgedrukte tegenwaarde van de verkregen valuta's.

DE ACCEPTATIEPLICHT.

De 111 van de 118 IMF-landen, die deelnemen aan het SDR-systeem hebben door hun verklaring, dat zij aan deze nieuwe regeling wensten mee te doen, tevens de verplichting op zich genomen om deze SDR's te accepteren als betaling voor de gevraagde valuta. Deze acceptatieplicht was noodzakelijk. Men kan namelijk op papier wel stellen, dat deze speciale trekkingsrechten gelijk zijn aan goud of dollars, maar of dit in de praktijk ook zo gezien wordt is de vraag. Om nu het gevaar van een "Zwarte Pieten spelletje" te vermijden hebben de landen een acceptatieplicht. De verplichting, die de andere landen hebben tot het aanvaarden van SDR's, verschaft automatisch de zekerheid dat de SDR in betaling gegeven kan worden. De gebruiksmogelijkheid van deze verplichting is nu, dat een land met een betalingsbalans-tekort deze plicht tegenover een ander land kan hanteren. De acceptatieplicht is echter beperkt tot tweemaal land's eigen SDR's (eenland kan dus maximaal een bedrag van drie-maal de eigen SDR's in bezit krijgen). Het de gevraagde valuta leverende land krijgt door de betaling met SDR's nu een groter rekening-couranttegoed bij het IMF.

Behalve de trekkingsrechten die het land al bezat, krijgt het nu extra rechten, die het op zijn beurt ook weer kan verkopen, wanneer het te maken krijgt met een betalingsbalanstekort. Dit heeft tot gevolg, dat er binnen de kring van aan het speciale trekkingsrechten systeem deelnemende landen een circulatie van SDR's tot stand komt, waardoor we deze trekkingsrechten kunnen beschouwen als een soort internationaal betaalmiddel.

DE RECONSTITUTIEVERPLICHTING.

Dit stelsel van de speciale trekkingsrechten is gebaseerd op de omkeerbaarheid van de betalingsbalanspositie. Een land met een betalingsbalanstekort zal te zijner tijd wel weer eens een overschot krijgen, waardoor andere landen behoefte krijgen aan de valuta van dit land. Deze landen verkopen dan op hun beurt SDR's in ruil voor valuta van dat land. Het land, dat oorspronkelijk een tekort had op zijn betalingsbalans, kan dus door een overschot weer SDR's terugkrijgen.

Het IMF heeft dan ook aan de deelnemende landen een reconstitutieplicht opgelegd: de plicht om bij iedere verstoring van het betalingsbalansevenwicht altijd te proberen naar het oorspronkelijke uitgangspunt terug te keren. De wijze waarop men de betalingsbalans weer in evenwicht wil krijgen, wordt aan ieder land afzonderlijk overgelaten. Deze bepaling van de reconstitutie van gebruikte SDR-tegoeden diende om ervoor te waken, dat er geen overmatig beroep op het nieuw gecreëerde internationale geld zou worden gedaan. De reconstitutieplicht bestaat nu hierin, dat elk land er voor dient te zorgen, dat het gemiddelde netto verbruik (= verkochte minus teruggekochte trekkingsrechten) van de SDR's per vijf jaar niet meer bedraagt dan zeventig percent van de gemiddelde toewijzing. Deze reconstitutieplicht zou men kunnen zien als een beperkte terugbetalingsverplichting: een deel van de SDR's kan continue gebruikt worden. Men mag op een bepaald moment honderd percent van het toegewezen bedrag aan SDR's gebruiken, mits in de loop der tijd het gemiddelde maar zeventig percent bedraagt.

DE SDR-RENTE.

De speciale trekkingsrechten zijn momenteel een graag geaccepteerd en over een breed front gebruikt betaalmiddel. De meeste landen beschouwen de trekkingsrechten als gelijkwaardig aan goud en vermelden ze dan ook als zodanig in hun statistieken. Doordat de SDR-waarde direct aan het goud gekoppeld is, worden de SDR's wel papiergoud genoemd. Deze koppeling met het goud wordt als volgt bereikt: de rekeneenheid van het IMF is de dollar van de Verenigde Staten met het goudgewicht en gehalte, die het op 1 juli 1944 bezat. De oorspronkelijke relatie was dan ook 1 SDR = \$ 1. Door de twee devaluaties van de dollar (in 1971 en 1973) steeg de monetaire goudprijs van \$ 35 tot \$ 42,22 per troy ounce (= 35 SDR), waardoor de SDR-waarde momenteel gestegen is tot 1 SDR = \$ 1,206. Eén van de redenen, waarom men ook een voorkeur voor de SDR zou kunnen hebben, is het feit, dat de SDR rente draagt.

Door het IMF wordt aan ieder land over het oorspronkelijk toegewezen bedrag aan SDR's kosten berekend, namelijk 1½ % per jaar. Hier tegenover wordt door het IMF over het rekening-couranttegoed aan SDR's een rente vergoed van eveneens 1½ % per jaar. Een land, dat in een bepaald jaar precies zijn quotum bij het IMF heeft staan en noch SDR's gebruikt noch ze ontvangt, zal dus juist quitte spelen. Een land, dat in het verleden meer SDR's heeft moeten kopen, dan dat het verkocht heeft, zal rente verdienen en een land, dat in het verleden voor een groter bedrag van zijn rechten gebruik heeft gemaakt, dan dat andere landen op hem een beroep hebben gedaan, zal meer kosten moeten betalen, dan dat het aan rente ontvangt. Dus de rente die wordt vergoed aan hen, die meer SDR's op hun rekening-courant hebben staan dan hun oorspronkelijke toewijzing, wordt betaald uit de kostenbetalingen van hen, die per saldo SDR's hebben gebruikt.

In 1972 werd er niet tot een verdere toewijzing van SDR's besloten, omdat door de grote betalingsbalanstekorten van de Verenigde Staten het aantal sleutelvaluta en daarmee de omvang van de internationale liquiditeiten sterk waren toegenomen (van 78,3 miljard SDR eind 1969 tot 145,5 miljard SDR eind 1972).

het dispuut

Op woensdag achttien december, om precies half vier, is, met het klappen van het hamertje, het dispuut "Het Dispuut" opgericht. Ook is toen door de oprichters het bestuur gekozen, nl.

- Titus Maria Williams : Praeses (voorzitter)
- Rob Meijer : Abactis (secretaris)
- Mike Ekelschot : Quaestor (penningmeester).

De doelstellingen van het dispuut zijn de volgende:

- 1 "Het Dispuut" is bedoeld om culturele en literaire uitlatingen op het Pius te bevorderen, o.a. door opbouwende kritiek, d.w.z. dat "Het Dispuut" uitingen in die richting, door ze opbouwend, maar kritisch, te beschouwen, begeleidt.
- 2 Verder ligt het in de bedoeling van "Het Dispuut" om de gang van zaken op het Pius kritisch te beschouwen en een juiste oordeelvorming over deze zaken te bevorderen.

N.B. "Het Dispuut" is niet bedoeld om allerlei uitingen af te kraken, uit te schelden, omver te werpen of op een andere wijze ongefundeerde, populaire meningen te verkondigen.

De te volgen werkwijze in het Huishoudelijk Reglement van "Het Dispuut":

- 1 Nieuwe leden worden benoemd door de ballotage-commissie.
- 2 Bestuursleden worden benoemd door coöptatie van Het Bestuur uit de Dispuut-leden.

N.B. De Ballotage-commissie is bedoeld om het karakter van "Het Dispuut" te bewaren.

Geïnteresseerden die lid willen worden van "Het Dispuut" kunnen zich hiervoor in verbinding stellen met Rob Meijer, Titus Maria Williams of Mike Ekelschot.

De Praeses:
Titus Maria Williams.

DEKANOLOGIA

OFWEL: BERICHTEN VAN HET SCHOOLDEKANAAT

BEURSBERICHT

De formulieren voor het aanvragen van een studiebeurs zijn te verkrijgen bij de secretaresse. De formulieren voor de gemeentebourzen komen binnenkort.

Wie al een beurs heeft krijgt het formulier toegestuurd. De formulieren moeten ingevuld en weggestuurd worden voor 1 februari 1975.

Mia Deelen

5HAVO/6VWO

Maandag 13 januari j.l. heb ik tijdens het 4e lesuur in de eindexamenklassen het nummer van "Straks Studeren" uitgedeeld dat allerlei informatie verschaft over de Rijksstudietoelagen. Alle leerlingen uit deze klassen die ik om een of andere reden niet heb kunnen bereiken of die bij nader inzien toch een exemplaar willen hebben, kunnen dat krijgen via een van de dekanen (kamer 100).

Marianne Heintjes

BERICHT voor alle DERDE klasser i.v.m. de beroepskeuzetest

Dinsdag 14 januari begon het nabespreken van de beroepskeuzetest door mw. Bos met alle leerlingen individueel.

De gesprekken duren ruim een half uur, en begonnen in de klassen 3 g/h, daarna komt 3 atheneum aan de beurt en als laatste 3 gym.

Als je om persoonlijke redenen mw. Bos zo snel mogelijk wilt spreken, neem dan even contact op met een van de dekanen. Omdat het erg moeilijk is om zo snel al te beslissen bij het uitkiezen van een beroep of studie, is het misschien goed om te weten dat je in de komende jaren altijd via de dekanen contact kunt met mw. Bos op kunt nemen.

F.F.

Hieronder volgt een bijdrage van Marjon de Waal, oudleerlinge (eindexamen 1974), die zo enthousiast was over de opleiding aan de BOUMAN AKADEMIE dat ik haar gevraagd heb een informatief stukje voor BOLWERK te schrijven.

M.H.

BOUMAN AKADEMIE

Opleiding.

De Bouman akademie heeft als enige school in Nederland een dagopleiding tot montessori-onderwijzer(es) op een lagere school. Aan deze school zijn ook verbonden een montessori kleuteropleiding, een opleiding tot klassikale onderwijzeres, en een montessori avondopleiding.

De opleiding tot onderwijzeres duurt drie jaar.

Dagindeling.

De dagen zijn vrij lang. Normaal begin je om tien voor half negen en ben je meestal om kwart voor vier vrij, soms vijf over vijf. De lessen duren 50 min., na drie lessen is er een pauze van 20 min., na vijf lessen is er een pauze van 40 minuten.

Vakken.

Nederlands en opvoedkunde (hoofdvakken), schrijven, montessorididaktiek, ehbo/verkeer, gymnastiek (praktijk/theorie), textiel-

bewerken, handenarbeid, rekenen, muziek, tekenen, natuurkunde biologie, maatschappelijke vorming, culturele vorming, aardrijkskunde.

De eerste twee jaren, eerste leerkring, moeten alle vakken gevolgd worden, het derde jaar, tweede leerkring, moet je twee hoofdvakken (bij montessori ook montessori-didaktiek) volgen. Verder moet je een keuze van twee vakken maken waarin je je het laatste jaar wilt specialiseren.

De keuze moet zijn: één vaardigheidsvak (handenarbeid, gym. etc.) en één zaak-vak (aardrijkskunde, geschiedenis etc.)

De overige vakken vallen nu af.

Leerschool.

Naast het volgen van lessen ga je ook naar een leerschool. Hier moet je ervaring in de praktijk opdoen. De mentor van je door de Bouman akad. toegewezen klas helpt je hierbij.

Bij Montessori.

Op de leerschool is het de bedoeling dat je de leerlingen individueel helpt, klasse- en groepslesjes geeft.

Klassen.

Op een Montessorischool zijn geen klassen zoals een klassikale school deze kent. Wij spreken van onderbouw (1,2,3), tussenbouw (3,4) en bovenbouw (4,5,6). De gehele onderbouw zit bijeen in een lokaal, niet in vaste groepen, maar gewoon door elkaar.

Ook de manier van lesgeven bij Montessori is anders. De kinderen werken haast altijd voor zichzelf of in kleine groepjes. Vooral in de onderbouw leren ze alles door middel van spelletjes, Ze leren spelenderwijs.

Ook wordt er niets voorgekauwd, ze moeten leren door zelf te onderzoeken, door zelf tot een oplossing te komen. Ieder kan zijn eigen tempo bepalen, zodat de ene niet op de ander hoeft te wachten. Het kan dus gebeuren dat iemand de lagere school in 5 of in 7 jaar doorloopt, al naargelang zijn eigen tempo.

Nog iets over de opleiding zelf.

Proefwerken worden bijna nooit gegeven, ook heb je bijna geen huiswerk. Wel is het zo dat er driemaal per jaar een tentamenperiode is van ruim 2 weken. Je werkt in een periode dus niet voor proefwerken, of omdat je huiswerk hebt, maar moet het toch wel bijhouden, anders stapelt alles zich op vlak voor de tentamens.

Het derde jaar heb je geen tentamens gelijk met de leerlingen van de andere jaargangen, maar is er een aparte regeling getroffen met het oog op de af te leggen examens.

Als je nog iets wilt vragen, kun je me altijd opbellen, want niet alles wat er te vertellen is, kan ik gemakkelijk op papier zetten.

Marjon de Waal
tel.: 020-150459

Want de mens is een kuddedier - alleen in de kudde is hij gelukkig; en of het nu de grootste nonsens is, of het nu de ergste laagheid is, dat is hem volmaakt onverschillig, hij kan er zich heel best bij neerleggen, als het de kudde maar is, die deze mening heeft, de kudde, die iets dergelijks doet - en hij maar met de kudde mee kan doen. Want de mens is een dier, dat geest kan worden, waarvoor hij als dier natuurlijk banger is dan voor de dood.
Kierkegaard.

niet door gebrek aan copy
bleef deze pagina leeg
maar doordat het typewerk
ons soms boven het hoofd
groeit

de leerlingen helpen wel
mee maar hun tijd is beperkt

wij zoeken een geroutineerde
kracht die van tijd tot tijd

voor Bolwerk wil typen
tegen vergoeding

bijvoorbeeld een moeder van
een onzer leerlingen

of een oudleerling of wie ook
neem contact op met l.verzuu
of a.peters

INTERVIEW IN VIERVOUDE

In het kader van de studielessen interviewden brugklassers functionarissen van Pius X. Hieronder vindt u een kleine bloemlezing uit deze interviews.

TREES ZALMSTRA (1b) ONDERVRAAGT CONRECTOR A.A. PETERS

Na een tijdje gewacht te hebben kwam meneer Peters. Meneer Peters met een baard en een snor, bruin haar en een hip pak aan. Een paar kinderen moesten een stoel van buiten op de gang pakken, want hij had te weinig stoelen. We moesten in een grote kring om zijn bureau gaan zitten. Op de stoelen in zijn kamer lagen eerst papieren, boeken en zo. Ook op de grond en op zijn bureau lag 'troep'. En daar barstten wij los. Ik begon:

+ Wanneer geeft u iemand een herexamen of een taak en zijn er veel kinderen die dat krijgen?

Het antwoord was een beetje verbaasd:

-Ik geef geen herexamens of taken. Dat doen de leraren in een lerarenvergadering. Wel weet ik hoeveel kinderen er dit jaar een herexamen of een taak hebben gekregen. Dat zijn er totaal ongeveer honderd.

+ Gaan de kinderen op deze school zorgvuldig met hun boeken om? (Dit vond hij een goeie vraag)

- Nou, dat verschilt nog wel eens. Sommige niet, de boeken zijn dan heel slordig. Maar sommige leerlingen zijn erg zuinig op hun boeken. Maar over het algemeen zijn meisjes netter dan jongens. (Als voorbeeld liet hij twee boeken zien van een broer en zus. Dat van de broer was lelijk, maar dat van de zus zag er nog netjes uit).

+ Hoe lang bent u hier op school?

- Nou, dat is zo'n zeven à acht jaar.

+ Heeft u veel contact met de leerlingen?

(Dit vond de heer Peters een hele goeie vraag)

- Nou, als ik les geef, ja dan heb ik wel leuk contact met de leerlingen. Maar als ik als conrector straf moet geven, dan begrijp je wel dat dat dan niet zo'n leuk contact is. Dan zijn er leerlingen met problemen die naar mij toekomen en ook dat is een leuk contact. Algemeen kan je stellen:

a) Als leraar heb je niet zo veel contact.

b) Als conrector ben je een beetje een boeman, maar ondanks dat heb je meer contact met de leerlingen dan als een leraar.

+ Wat voor straffen geeft u?

- 1) acht-uurtje, je moet je om acht uur melden bij de conciërge.

2) strafmiddagen a) thema's maken, overschrijven enz.

b) cour vegen, kelder schoonmaken enz.

3) één of meer dagen schorsen - dit gebeurt erg weinig.

4) van school worden getrapt - dit is heel erg zeldzaam.

+ Waarom heeft de tweede klas een aparte conrector nodig?

- Nou, vroeger was het zo:

Rector - algehele leiding, vier conrectoren: één havo, één atheneum, één gymnasium, één brugklas. Ik was de conrector van het gymnasium, maar dit was zo'n kleine taak vergeleken bij de andere taken, dat ik zei: Kan het niet anders verdeeld worden? In de tweede klas zijn er echt problemen (als b.v. iemand in de tweede klas gym zit en het veel te moeilijk vindt). Kan er dan niet een aparte conrector zijn van de tweede klas? Dit plan werd uitgevoerd en zodoende heeft de tweede klas een eigen conrector.

+ Geeft u ook les?

- Ja, in de vierde en zesde klas gymnasium geef ik Latijn.

(Geheel dit gesprek door rookte de heer Peters een sigaar)

+ Werkt u buiten de school ook voor de school?

- Ja, soms. Mijn vrouw vindt dat ik dat veel te veel doe. Ik heb soms wel vergaderingen, dan natuurlijk werk nakijken als leraar, Bolwerk typen en het jaarboekje, daar heb ik veel avonden aan gewerkt.

+ Van hoe laat tot hoe laat bent u meestal op school?

- Meestal van 8.15 - 17.30, als ik geen zin heb ga ik eerder weg.

+ Heeft u deze taak zelf gekozen of is dat u aangewezen?

- Dat hebben we samen verdeeld.

+ Zou u rector willen worden?

Hier gaf de heer A.A. Peters géén antwoord op.

Ja, en toen was de tijd om, en gingen we allemaal weer terug naar ons lokaal.

MW. G. VERBERNE ONDERVRAAGD DOOR JORIS MOENS (1e)

Mw. Verberne nam hier zo'n vijf jaar geleden als biologiedocente ontslag en kwam drie jaar geleden als bestuurslid terug (wat een come-back). Omdat zij docent is geweest weet zij goed hoe het er in de klas aan toegaat en zij kan dus de vragen van leerlingen goed begrijpen als daarover op de vergadering -in de Engelse bibliotheek- wordt overlegd. Zij overleggen ook wat er op school moet worden vernieuwd en docenten die moeten worden aangesteld. Het bestuur heeft het laatste woord hierin. Haar z.g. echte vak is docente aan de universiteit. Men vergadert zo'n één keer in de zes weken waar dan de moeilijkheden aan de orde komen. De rector is dan ook aanwezig en heel soms zijn er ook de conrectoren. Zijzelf heeft geen bepaalde taak zoals secretaris of voorzitter enz. Ze heeft niets te maken met ouders van leerlingen, maar ze heeft hoogstens wat met een docent te maken. Dat komt hoogzelden voor. Het bestuur heeft de verantwoording van het ministerie van onderwijs, dus je kan het wel vergeten dat het daar op een avondvergadering koffie leuten en klaverjassen is. Anders zouden de conrectoren ook wel meer komen. Het bestuur is dus wel een serieus iets dat zeer belangrijk voor een school -Pius X- is. Dat verklaart dan ook wel dat de bestuursleden alleen willen blijven als ze van enig-nut zijn en dat dacht ik van wel. Enfin, terug naar Mw. Verberne. Zij ziet grote problemen voor het verder studeren aan een universiteit omdat het daar voor de afgestudeerden van de middelbare school opeens veel moeilijker wordt. Daarom zoekt ze een oplossing voor een goede voorbereiding

voor de toekomstige studenten en zij kan het weten want zij is lerares aan de universiteit en gaf les aan deze school. Ik hoop dat ze nog een paar jaartjes in het bestuur blijft want dan kan ik de overstap naar een universiteit -naar ik hoop- ook goed nemen en met mij zullen er vast meerdere hopen.

FREDDY RIJKERS (1e) INTERVIEWT DHR. B. SLIMMERS

- Waar zorgt u speciaal voor?
 + Voor de reproductiekamer.
 - Doet u veel actief werk en wat voor werk is dat?
 + Ik doe de reparaties, ik haal de absentenbriefjes op.
 - Moet u veel beslissingen nemen en waarover neemt u die dan?
 + Nogal veel: over de kantinebenodigdheden, de reproductie.
 - Tot hoever reikt uw bevoegdheid?
 + Tegenover kinderen is mijn bevoegdheid onbeperkt.
 - Hoe lang bent u op deze school?
 + Zes jaar.
 - Wat zijn uw werktijden?
 + Van acht uur tot half vijf.
 - Met wie heeft u het meeste te maken?
 + Met mevr. Slimmers.
 - Maakt u winst op de dranken?
 + Op de frisdranken maak ik verlies, maar dit wordt gecompenseerd door de koffie- en

soepautomaten. De dranken zijn dus geen winstobject.
 - Heeft u hiervoor nog een ander beroep gehad?
 + Ik ben buschauffeur geweest; hier ben ik om mijn maag mee gestopt.
 - Waar woont u?
 + In de woning bij de school, maar dit is wel een huurwoning.
 - Heeft u een opleiding voor conciërge gehad?
 + Nee, daar is geen opleiding voor nodig. Je moet wel een beetje handig zijn.
 - Werkt u wel eens over?
 + Ja, in de reproductiekamer of op ouderavonden in de kantine.
 - Werkt u samen met de heer Schreurs?
 + Nee, we hebben allebei onze eigen taak. We komen alleen door de absentenbriefjes met elkaar in contact.

CONRECTOR M.J.M. SIEWE GEINTERVIEWD DOOR RON V.D. HORST (1e)

Op dinsdag 1 oktober hadden we een interview met meneer Siewe. Hij vertelde ons dat hij al ongeveer vijf jaar conrector is; hij is dit in 1969 geworden, daarvoor was hij al acht jaar leraar geschiedenis. Hij geeft ook maatschappijleer. Op de vraag waar hij speciaal voor zorgde antwoordde hij dat hij voor 3-4-5-HAVO zorgde. De meeste tijd besteedt hij aan het opstellen van roosters. Hij poogt ook te zorgen voor een goede band in de klassen.

En dan nu het interview. I betekent 'interviewers', S staat voor 'Siewe'.

-I Waar heeft u een grote hekel aan ?
 -S Aan strafwerk geven en laatkomers controleren.
 -I Wat voor hobby's heeft u ?
 -S Ik wandel graag en hou van sport en lezen. Ik probeer de week-ends zoveel mogelijk voor mijn gezin vrij te houden, helaas lukt het niet altijd.
 -I Heeft u veel contact met ouders ?

- S Ja, maar meer met leerlingen.
- I Heeft u al op een andere school gewerkt ?
- S Nee, ik heb geen ervaring met een andere school, maar ik moet zeggen dat dit een erg fijne school is en dat de persoonlijke band tussen de leraren en de conrectoren erg goed is.
- I Vindt u het hoge leerlingenaantal bezwaarlijk ?
- S Ik vind eigenlijk een klein schooltje leuker want dan kent iedereen elkaar en het is meestal ook gezelliger, maar aan een grote school zitten natuurlijk ook goede kanten.
- I Heeft u kinderen ?
- S Ja, twee.
- I Vinden zij het niet vervelend dat uw vrouw twee keer in de week op onze school geschiedenisles geeft ?
- S Nee hoor, ze werken erg goed mee en ze weten ook dat we, als mama werkt, wat meer kunnen kopen. Maar als mijn vrouw drie dagen in de week zou werken dan zou dat echt niet gaan.
- I Welke dagen van de week zijn voor u het drukst ?
- S Ach, eigenlijk is elke dag een drukke dag, maar de drukste dagen zijn wel dinsdag en vrijdag.
- I Hoe kan het gebeuren dat er roosterwijzigingen ontstaan ?
- S Meestal is de oorzaak van een roosterwijziging de ziekte van een docent(e).
- I Moet u veel zelfstandig beslissen ?
- S Nou, elke conrector heeft de verantwoording over zijn eigen groep waar hij voor moet zorgen, maar als er echt iets belangrijks moet gebeuren dan overleggen we met elkaar hoor!
- I Vindt u dat u lekker woont.
- S Eigenlijk woonde ik liever niet in de buurt van Amsterdam.
- I Vindt u een rooster opstellen moeilijk ?
- S Ik vind een rooster opstellen op zich wel leuk, maar als ik het druk heb, kan ik er ook wel eens de pest aan hebben.
- I Kunt u goed met jonge mensen opschieten ?
- S Ja, ik kan wel goed met jonge mensen opschieten en ik heb mijn werk altijd met veel plezier gedaan.
- I Gelooft u in de middenschool ?
- S Nee, ik geloof dat op de middenschool de beste leerlingen te lang moeten wachten om tot ontplooiing te komen. Nee, die middenschool zie ik niet zo zitten.
- I Weet u misschien hoe laat het is ?
- S Bijna half drie.
- I Dan moeten we vlug naar de klas, bedankt voor het interview.
- S Tot ziens.

open brief

Deze open brief is bestemd voor alle eerste klassers en iedereen die zich hieraan gelijk wil stellen. Als ik in de aula wil gaan zitten, kan ik nooit een schone stoel of tafel vinden; alles zit altijd onder de kruimels, chocoladevlekken en andere etensresten. Gedurende de pauze bestaat de bevolking van de aula voor het grootste gedeelte uit eerste klassers. Het is mij ook opgevallen dat zich tijdens de pauzes eerste klassers

in de fietsenkelder aanwezig zijn. Zelfs komt het voor dat zij zich in het bromfietsgedeelte bevinden, wat helemaal verdacht is. Welke eerste klasser rijdt er op een brommer? Ook valt mij op dat eerste klassers zich ook anders door de gangen voortbewegen als met een gematigde looppas. Zij hollen, rennen of doen iets van gelijke strekking. Hierbij gebeurt het zelfs dat een mede leerling uit het evenwicht raakt en ten val komt. Waarom beste eerste klassers, waarom juist jullie, degenen die de toekomst der school zijn?! Waarom dringen jullie bij het naar binnen en

buiten gaan en maken jullie lawaai in de bibliotheek? Waarom gedragen jullie je niet als andere normale gedragende leerlingen? Komt het misschien omdat jullie van de lagere school waar jullie als zesde de oudste en wijste waren geplaatst zijn in een situatie waarin je als jongste en zelf als minderwaardig wordt beschouwd? Of is het de puberteit: het zich bewust worden van jezelf. Het opeens bemerken dat meisjes best aardig zijn en dat jongens niet altijd plagen omdat ze je niet leuk vinden: de seksuele bewustwording dus. Licht dit ten grondslag aan jullie

vreemde gedrag of is het gewoon de naïviteit waarin jullie verkeren? Wat het ook moge zijn, het wordt na vijf maanden toch wel de hoogste tijd dat jullie je leren aan te passen.

Een bezorgde leerling uit een van de vierde klassen.

Ik hoop dat de redactie van BOLWERK het begrip kan opbrengen om in te zien dat ik liever anoniem blijf. Want al zijn ze nog zo klein; vele kleintjes maken een grote. en om die grote gaat het hem juist.

INTERSCHOLAIR TOERNOOI

"FONS VITAE" 60 JAAR

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van het "Fons Vitae" (het vroegere R.K. Meisjeslyceum) wordt er op 7 februari a.s. een groots toernooi georganiseerd in de Oude RAI aan de Fred. Bolstraat.

Deze dag kan ieder van ons zowel als deelnemer als supporter meevieren, daar juist de proefwerken achter de rug zijn. Echter helaas niet de hoogste klassen, die hun volle voorbereidingstijd voor het schoolonderzoek nodig hebben en daarom nog op deze vrijdag tentamens doen.

Voor de volgende sporten doen vertegenwoordigende teams mee:

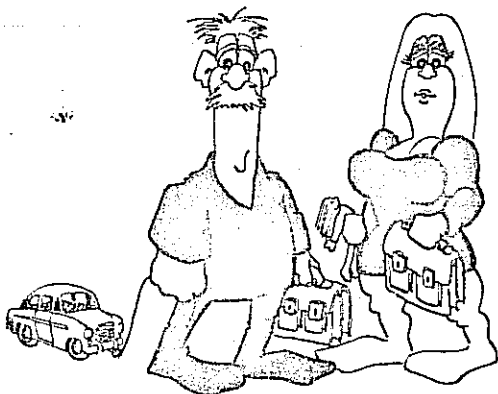
- volleybal: meisjes en docenten
- basketbal: jongens en meisjes
- zaalhandbal: jongens en meisjes
- zaalhockey: mixed team
- tafeltennis: jongens, meisjes en docenten
- schaken: mixed team
- dammen: mixed team

Voor een aantal onderdelen zijn de teams nog niet volledig op de hoogste sterkte. Schroom dus niet als je vergeten bent gevraagd te worden om contact op te nemen met ondergetekende

Nadere mededelingen volgen op het publicatiebord om deze dag weer te maken tot een ouderwetse toernooidag waar heel PIUS-X zijn totaal gezicht laat zien.

Alle inlichtingen en vragen bij J.Hupsch.

**Nationale
Ouderavond
in de week
van 3 t/m 7
februari 1975**

Uit de mededeling hiernaast zou u kunnen afleiden dat ook op pius x in deze week een ouderavond wordt gehouden.

Helaas heeft de brochure hierover ons te laat bereikt om ons bij dit landelijk initiatief aan te sluiten. De reservering van de aula kunnen we niet in 14 dagen regelen. Bovendien vraagt zo'n avond een degelijke voorbereiding. In de week 3 t/m 7 Febr. dus geen ouderavond op pius X. Onze eerstvolgende ouderavond is op 20 Februari en zal gaan over het lesprogramma van de leraren GODSDIENST. U krijgt hierover nog een speciale POGING TOT CONTACT toegezonden.

De landelijke ouderavond gaat over OUDER - PARTICIPATIE, u zult daarover ongetwijfeld in de dagbladen over lezen. Het is een wat vreemd woord dat van alles kan inhouden, het lijkt ons zeker belangrijk dat wij het begrip ouderparticipatie op een toekomstige ouderavond uitdienen. Hieronder staan een aantal vragen uit de landelijke brochure die u mogelijk vast op weg kunnen helpen om een indruk te krijgen waar het bij ouderparticipatie om gaat.

- Hoe geven wij het nooit eindigende gesprek van de Ouderparticipatie gestalte?
- Is de jaarlijkse vergadering van alle ouders van één school voldoende?
- Is de traditionele vorm: inleider met discussie na de enig bruikbare vorm?
- Zijn hier andere opzetten te ontwerpen?
- Zijn er mogelijkheden voor het houden van klasse-avonden?
- Zouden ervaringen niet uitgewisseld moeten worden? b.v. via landelijke ouderorganisaties
- Is het wenselijk ouders mede te betrekken in het plaatselijk/regionaal/landelijk onderwijsoverleg? Met andere woorden, is organisatie wenselijk?
- Welke samenwerking en samenspraak is in Ouderparticipatie de meest wenselijke?
- Hoe verloopt dit aan onze school?
 - a. met leerkrachten en bestuur
 - b. naar en met de ouders onderling
 - c. is hierbij de oudercommissie een rol toe gedacht?

* I N F O R M A T I E *

GRIEKENLAND REIS

Voor de goede orde komt het mij juist voor, duidelijk vast te stellen dat de reis naar Griekenland, waarover in Bolwerk al enige malen geschreven is, geen initiatief is dat uitgaat van de school, en dat deze reis ook niet valt onder verantwoordelijkheid van de school.

Ik kan mij levendig voorstellen dat het avontuur lokt, maar het is wel goed te beseffen dat het dan ook wezenlijk alle aspecten van een avontuur vertoont.

Rector

AGENDA : TONEEL

In het Jaarboekje staat aangekondigd dat eind januari toneel zou worden gegeven. Dit wordt uitgesteld tot maart. Waarschijnlijk woensdag 19, donderdag 20, vrijdag 21 en zaterdag 22 maart, in de aula, uitvoering van 'Ons stadje' van Thornton Wilder. Regie is in handen van H. de Vilder.

SCHOOLONDERZOEK en PROEFWERKWEEK

Op maandag 3 februari start de tweede periode van het S.O. In vrijwel alle vakken worden tentamina afgenomen, de meeste echter schriftelijk. De roosters zijn reeds aan de kandidaten meegedeeld. Mondeling tentamineren geschiedt in de twee benedengangen, het schriftelijk werk wordt gemaakt in de aula, maar op bepaalde momenten is de aula te klein voor alle kandidaten en gaat een gedeelte naar het dubbele lokaal 336/5. Het S.O. loopt tot en met vrijdag. 'smiddags vertrekken de groepen naar de weekends in Otterlo en Santpoort, zie elders.

De proefwerkperiode voor het tweede rapport begint niet op 3 februari, maar is iets naar voren verschoven. De reden hiervoor is dat op vrijdag 7 februari een interscholair sporttoernooi wordt georganiseerd in de oude RAI, ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van FONS VITAE. Onze school is voor dit toernooi uitgenodigd en zal uiteraard deelnemen met een flinke afvaardiging. Supporters zijn zeer welkom in de oude RAI, tussen 10 en 16 uur.

Voor sommige klassen begint de proefwerkperiode nog eerder, en deze hebben dan ook niet meer de gebruikelijke 'proefwerk vrije week' vooraf. Wij betreuren dit, maar het is op geen andere wijze op te lossen, in verband met de

Voorjaarsvakantie op 10 en 11 februari.

De EXAMENKLASSEN 6 vwo en 5 havo hebben op donderdag 30 en vrijdag 31 januari geen les maar studie-vrij.

PAKKETKEUZE en RICHTINGKEUZE

Wij herinneren aan de gespreksavonden over deze keuze op
4 februari om 19.30 uur voor 3 havo
6 februari om 19.30 uur voor 3 vwo en om 21 uur voor 4 vwo.
Ouders en leerlingen zijn welkom.

WERKWEEK DERDE KLASSEN

Op 3 maart a.s. start voor het eerst de werkweek voor de derde klassen. D.w.z. van maandag 3 maart t/m vrijdag 7 maart gaan zes derde klassen (ongeveer 150 leerlingen) vergezeld van veertien docenten naar de Spaarnberg in Santpoort, het bekende adres waar we al zoveel dagen met al zo veel leerlingen hebben doorgebracht. In menig opzicht is deze werkweek een experiment, ten eerste omdat het de derde-klässers zijn die op stap gaan, ten tweede omdat het zo'n uitzonderlijk grote groep is en ten derde omdat in tegenstelling tot vele jaren hiervoor de begeleidende docenten zelf bij het uitvoeren van het programma rechtstreeks betrokken zijn. Wel zullen de mensen van het Nivek (beter bij velen bekend als Pieter, Willem en Piet) hun steunende medewerking aan de week geven.

Nog in de week van het verschijnen van deze aflevering van Bolwerk zullen de besprekingen in de derde klassen op gang komen over de vraag wat we met z'n allen in Santpoort zullen gaan doen. De hierboven reeds genoemde grootte van de groep zal verder een aantal regels en regeltjes noodzakelijk maken waarover te zijner tijd de leerlingen kunnen meepraten. De leerlingen hebben dus hun voorbereiding, maar ook de docenten. In een serie van vier of vijf vergaderingen zullen zij zich intensief bezig houden met, zich voorbereiden op de komende gebeurtenissen.

In een later stadium zal er zeker aanleiding zijn op deze week terug te komen.

N.C.Wegbrans

VRIDAG a.s.
— 24 januari

WEEKEND EXAMENKLASSEN

Ik zou mij kunnen voorstellen dat er in een aantal harten van eindexamenkandidaten wat pijn leeft als zij in dit nummer lezen over de werkweek van de derde klassers. Immers de noodzakelijke ruimte (financieel, organisatorisch enz.) voor deze week is gevonden door de werkweek voor hun groep af te schaffen. En ofschoon ik in gesprekken met een aantal hunner beslist begrip voor de beleidswijziging heb ontmoet, blijft het voor hen een zure zaak.

Het is daarom een extra groot genoegen te kunnen melden dat de inschrijving voor een tweetal weekends-resp. in Otterlo en in Santpoort zodanig groot is geweest dat deze beide door de school zullen worden georganiseerd. Op vrijdag 7 februari a.s. vertrekken in totaal ongeveer zestig eindexamenkandidaten om onmiddellijk in aansluiting op hun schoolonderzoek onder elkaar wat uit te blazen, vooral door dingen te gaan doen die op allerlei manieren verschillen van wat het schoolleven zeker in een laatste jaar met zich meebrengt.

Het is hier misschien tegelijk de plaats om mee te delen dat er op verzoek van deze groep leerlingen gestudeerd wordt op de mogelijkheid om direct na de afsluiting van hun schriftelijk eindexamen (in de week dus die op maandag 26 mei "begint") een 4 of 5-daagse reis naar Parijs te organiseren. U hoort nog nader.

N.C.Wegbrans

avond: sam-sam

van 19.30 tot 22.30

om half elf wordt het
laatste single-tje gedraaid!
missie deelen

RAPPORTVERGADERINGEN

Op maandag 17 tot en met donderdag 20 febr. worden 's middags de vergaderingen gehouden. Op die dagen vallen niet, zoals anders, de middaglessen uit, maar alle lessen worden ingekort en duren 35 minuten. Het rooster ziet er als volgt uit:

maandag, dinsdag, donderdag:	1e les 8.30	pauze 11.45-12.05
	2e les 9.05	6e les 12.05
	3e les 9.40	7e les 12.40
	pauze 10.15-10.35	
	4e les 10.35	
	5e les 11.10	

op woensdag: 1e les 8.30
 2e les 9.05
 pauze 9.40-10.00
 3e les 10.00
 4e les 10.35
 pauze 11.10-11.30
 5e les 11.30
 6e les 12.05

op vrijdag 21 februari
 is alles normaal.

de rapporten worden op
 vrijdag en maandag
 uitgedeeld.

- - - O P E N D A G V O O R A L L E O U D E R S - - - - -

op 15 januari hebben wij open huis gehouden voor ouders van zesde klassers. de enthousiaste reacties zijn voor ons aanleiding geweest om ook een open dag te organiseren voor ouders van plus tieners zelf, dat wil dus zeggen voor alle ouders van al onze leerlingen. als u belangstelling hebt voor het reilen en zeilen van de school, komt u dan op die dag even kijken. u wordt door het gebouw rond geleid door leerlingen, u kunt alle lokalen en lesruimten binnengaan, u kunt alles vragen en alles bezichtigen, kortom, alles staat inderdaad open - behalve die klassen waar men proefwerken maakt op dat moment. want de school draait normaal door, en als u ergens een les wilt bijwonen dan schuift u maar in een bank! tenslotte kunt u in de kapel een fototentoonstelling bewonderen.

OPEN DAG woensdag 26 februari van 10.30 tot 14.15 uur

AFSCHEIDSCOMITE

Zoals de meesten Uwer wel weten, zal onze rector in november van dit jaar de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, en gaan proberen van een welverdiende rust te genieten. Ik zeg proberen, want vele onderwijsinstanties zijn al bezig hem toch weer te strikken voor allerlei functies. Een man van zijn deskundigheid treft men nu eenmaal niet zo vaak. In elk geval zal de rector het Pius X Lyceum verlaten na deze cursus. Een advertentie voor een nieuwe rector heeft in december in de kranten gestaan, en op het ogenblik is een commissie met het Bestuur bezig de sollicitaties te behandelen. In deze benoemingsadviescommissie zijn docenten, personeel van de school, en ook de oudervereniging vertegenwoordigd. Tegelijkertijd ziet men vast vooruit naar een gepaste viering van het afscheid van de heer Koster. Daartoe is in het leven geroepen het Afscheidscomité.

Hierin hebben zitting voor het Bestuur Th. Bremer en C. Crul, voor de oudervereniging H. van der Wielen en Mw. Krom, voor de staf G. Herben en N. Wegbrans, voor de docenten Mw T. Waardijk, H. Clemens,

H. de Greeve, B. Olthoff en R. Verhagen, voor het personeel R. van Es, en voor de leerlingen Marjolein Bindervoet, Mirjam Zantkuyl, Ellert Driessen en Eric Wiewel.

Het comité zal U van de plannen op de hoogte houden, en rekent gaarne op veler medewerking.

SCHOOLARTS PSYCHOLOOG

Het eerstvolgende spreekuur is op 28 januari.

Voortaan komen schoolarts en verpleegster op dinsdag in de school, en wel de tweede en vierde dinsdag van de maand.

De psycholoog blijft spreekuur houden op de tweede vrijdag van de maand. Voor afspraken zie Jaarboekje pag. 40

GEZONDHEIDKUNDE : WELZIJNSCOMMISSIE

De Geneeskunde heeft in onze maatschappij een niet meer weg te denken positie ingenomen. De mogelijkheden om een zieke mens te genezen of althans te helpen zijn bijna onbegrensd. Maar het staat ook vast dat de 'consumptie' van de medische goederen sterk toeneemt. Met andere woorden, naarmate het genezen toeneemt neemt ook het ziekworden toe.

Zodat men zich wel eens kan gaan afvragen of hier voorkómen niet werkelijk belangrijker is dan genezen.

Nu bestaat er al een sterke aandacht voor wat men noemt preventieve geneeskunde, en deze is van groot belang.

Maar eigenlijk zou de wetenschap zich rechtstreeks moeten bezighouden met gezondzijn als zodanig. De preventieve geneeskunde is meer gericht op het niet-ziek worden; maar de vraag 'hoe blijf ik gezond, word ik nog gezonder, of ook, wat is dat eigenlijk, gezond zijn' deze vragen zouden moeten worden bestudeerd door een Gezondheidskunde.

Prof. Hattinga Verschure, voorzitter van ons schoolbestuur, heeft in november '73 een lezing over deze gezondheidkunde gehouden voor een aantal docenten, en vorig jaar voor een groot aantal ouders.

Hij streeft er naar dat op de school actief wordt bijgedragen aan het gezondheid-streven, zowel door ouders, leraren als leerlingen. Om de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken, is een gezondheidscommissie ingesteld die zich later -om het terrein zo ruim mogelijk te maken- welzijnscommissie is gaan noemen. Hierin zitten thans R. Verhagen, A. Bertens, M. Deelen, H. Elhorst, M. Heintjes, C. Hoekstra, M. Janssen, M. Maasen, T. Peters, L. Verzuu, M. Weesing, Mw Chr. Kimman en A. Winubst.

Dat de welzijnscommissie al zo lang bezig is en nog zo weinig naar buiten getreden is met concrete voorstellen, vindt zijn oorzaak hierin dat het tamelijk moeilijk is binnen het ruime terrein van mogelijkheden enige duidelijk omschreven werklijnen uit te zetten. Er gebeurt trouwens al erg veel in de school dat op het welzijn gericht is. De commissie wil natuurlijk geen doublures, maar wel bundeling van het bestaande, en aanvulling van wat eventueel ontbreekt. Verder wil de commissie zich bezinnen op wat gezondheid is, en wat gezondheidszorg inhoudt. Zij wil deze bezinning ook binnen de schoolgemeenschap stimuleren.

De lezing van Hattinga Verschure is niet zomaar in een pagina Bolwerk samen te vatten. Toch wil ik

proberen iets weer te geven van de uitgangspunten.

Gezondheid is te definiëren als: zich lichamenlijk, psychisch en sociaal welbevinden. Dat is niet geheel hetzelfde als welzijn, want zich welbevinden duidt op een subjectieve ervaring.

Voor deze gezondheid draagt op de eerste plaats de mens zelf zorg. Hij moet aktiviteit ontplooiën om zijn eigen gezondheid in stand te houden. En wel op verschillende niveaus.

In het fysieke vlak bijvoorbeeld: zorg voor de hartfunctie, longen, bloedsomloop, spijsverteringsstelsel, enzovoort. (Móét melk nu eigenlijk wel? eet ik genoeg of te veel? hoeveel beweging is voor mij het beste? hoeveel nicotine neem ik tot me, etc.)

In het vlak van de psycho-hygiëne moet de mens zorgen voor harmonie, geestelijke gezondheid, zelfrealisatie, kortom, al datgene wat blijkbaar zo dikwijls ontbreekt, en pas alle aandacht krijgt als het te laat is.

In het sociale vlak is het wel duidelijk dat harmonische omgang met de anderen (gezin, vrienden, relaties, etc.) van zeer grote betekenis is voor een zich welbevinden in deze wereld.

Wij spreken van zelfzorg, omdat bij al deze facetten voortdurend sprake is van kiezen: dat kan geen ander voor U doen. U kiest tussen vroeg gaan slapen of het TV programma zien, U kiest voor lopen of met de auto gaan, etc. Kiezen echter is een handeling die men op de weg naar volwassenheid moet leren, zoals zovele handelingen.

De welzijnscommissie is van mening dat de gezondheidszorg zoals die hier in grove lijnen is aangeduid, een plaats moet krijgen in ons opvoedend werk: dat wil dus zeggen bij ouders en docenten. Wij willen de leerlingen hierop attenter maken.

Van de andere kant wil de commissie ook trachten te bewerken dat de uiterlijke voorwaarden voor het welbevinden optimaal worden. Dat betekent in de praktijk van het schoolleven, dat wij ons bezighouden met allerlei factoren die het leven van de leerling in de schoolgemeenschap gunstig of ongunstig beïnvloeden. Zo hebben wij contact gelegd met de werkweekcommissie, zo hebben wij ons ook intensief beziggehouden met het klasdocentschap.

Op de vergadering van 16 jan. heeft de welzijnscommissie zich verdeeld in drie werkgroepen, die elk een bepaald aspect van de gezondheidszorg bestuderen. Grondgedachte hierbij is dat op onze school ieder 'zich prettig moet kunnen voelen'.

Eén aspect is de lichamenlijke en geestelijke hygiëne; daaronder rekenen wij bijvoorbeeld lichaamsverzorging, leefgewoonten, eetgewoonten, roken, drinken, EHBO.

Een tweede aspect is de leersituatie van de leerling in de klas, waaronder bijvoorbeeld vallen studiebegeleiding, klasdocentschap, pedagogische relaties, klasverbanden.

Ten derde het zich welbevinden in de school als geheel; bijvoorbeeld culturele en sportieve activiteiten, werkweken, soos, samsam, etcetera.

De drie werkgroepen staan open voor ieder die daadwerkelijk wil meedoen, ouders, docenten en leerlingen.

Voor inlichtingen kan men contact opnemen met R. Verhagen. Wij hopen U van onze bezigheden via Bolwerk op de hoogte te houden.

a.a.peters

In vorige afleveringen van Bolwerk hebben de heren Braet en de Smet zich uitgelaten over wat zij zien als het ideale schoolblad.

Geen 'buiteltuin voor schrijfgage leerlingen' - met genoegen citeer ik nogmaals deze ludieke formulering, maar een 'platform voor gedachtewisseling van alle geledingen'.

Ik heb met grote belangstelling kennis genomen van de opvattingen van de heer P zoals de heer Braet zich die van zes of zeven jaar geleden herinnert. Mijn geheugen reikt helaas niet zo ver.

Wel weet ik dat mij thans een krant voor ogen staat waarin ieder wil en kan schrijven, en waarin ieder met genoegen wil en kan lezen. Een blad waarin zonder meer alles gedrukt wordt is niet mijn ideaal. Ik heb graag dat iemand (of een verantwoordelijke groep) er voor zorgt dat de ingediende copy aan redelijke eisen voldoet. Eisen van leesbaarheid, van 'journalistiek fatsoen', van belangwekkendheid, en dergelijke. Leerlingen zijn graag geneigd hier van censuur te spreken, ik weet niet of dat terecht is. Maar daar kunnen we nog wel eens op terug komen.

Bij het opzetten van Bolwerk-nieuwe-stijl heb ik met de Oudervereniging gesproken over het al dan niet voortbestaan van Poging tot Contact, het eigen blad van de ouders.

Ik vroeg mij namelijk af, of dit blad niet grotendeels overbodig kon worden, wanneer Bolwerk ideaal ging functioneren.

De oudervereniging betwijfelde dit, en wel met name omdat Bolwerk op school wordt uitgedeeld en niet aan de ouders wordt toegezonden. Als de leerlingen het blad niet thuis laten lezen, verdwijnt een belangrijk deel van de 'platform'-functie in de mist. Op de literatuur-avond

voor ouders, gehouden donderdag laatstleden, waren zó weinig ouders aanwezig, en ook zoveel minder dan op de vorige literatuur-avond, dat men er wel van overtuigd moet zijn dat een aankondiging in P. t. C. meer effect had gesorteerd.

Ik betreur dit. Wij willen graag via Bolwerk ook de ouders kunnen bereiken. Dus verzoek ik de leerlingen dringend: laat Bolwerk thuis zien.

Ouders, vraag er naar! De verschijningsdatum staat voorin, noteer die, en doe navraag.

a.a.peters

HULPLESSEN IN DE BRUGKLAS

Alle brugklassen hebben op maandag en donderdag het eerste uur 'vrij', in die zin dat er dan geen klassikale lessen gegeven worden. In deze uren worden dan extra-lessen geplaatst in nederlands, frans, engels en wiskunde. Deze hulplesen zijn bedoeld voor leerlingen die moeilijkheden met de stof hebben, of om een of andere reden zijn achtergeraakt. De hulplesen worden gegeven per rapportperiode, bij het volgende rapport wordt de beschikbare ruimte opnieuw verdeeld. Op dit moment, tot 20 februari, volgen 35 brugklassers per week één hulples, 41 volgen twee verschillende hulplesen. De groepen zijn niet groter dan 15. De ervaringen zijn gunstig, de leerlingen gaan in het algemeen merkbaar vooruit, soms is dit ook al in cijfers te merken. De heer P. Heideman, die de organisatie in handen heeft, is zeer tevreden over deze opzet. Diegenen die geen extra lessen nodig hebben, konden zich opgeven voor een cursus latijn welke op hetzelfde tijdstip gedoceerd wordt. Ruim 60 leerlingen hebben zich hiervoor aangemeld.

UITSLAG PRIJSVRAAG "BLAUW-WIT/ESTAFETTE"

69 Jongens en meisjes deden mee aan de prijsvraag die de atletiekvereniging "BLAUW-WIT/ESTAFETTE" uitschreef.

55 Wisten de juiste antwoorden.

Het lot wees de volgende winnaars aan:

Cynthia Mannesse won een waardebon van f 12,50.

Reni van 't Hoff won een waardebon van f 10,00.

Olof Krijnen won een waardebon van f 7,50.

De waardebonnen kregen zij thuis gezonden.

De juiste antwoorden waren:

1. De lengte van de marathon bedraagt 42 km + 195 m.
2. Vraag 2 werd door iedereen goed beantwoord. Het is ook niet zo moeilijk om drie atletieknummers te noemen. Je kunt kiezen uit ongeveer 40 verschillende loopnummers, 5 soorten werpnummers en 4 springnummers.
3. Velen dachten dat een atletiekbaan 500 m lang is. De juiste lengte is 400 m, gemeten op 30 cm afstand van haar binnenzijde.
4. De meesten wisten ook wel dat de atletiek een zomersport wordt genoemd. Maar het is niet zo dat er 's winters niets gebeurt. Er worden dan veel wedstrijden in zalen georganiseerd en buiten zijn er vele veldlopen.

Aan de prijsvraag was ook een kleine enquête verbonden. Het verbaasde ons nogal dat velen beweerden niet aan sport te doen maar het wel nodig achten dat iedereen een sport beoefent. Deze jongens en meisjes moeten maar snel lid worden van de A.V. "BLAUW-WIT/ESTAFETTE".

Informeer eens bij de Hr. G.Danko, tel. 13.45.95

Ontwerp voorpagina:
Marco Swaen (6e).

BOLWERK nr 7
verschijnt 25 febr. 1975
Kopy gaarne binnen
vóór 18 februari,